

3

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2026
LETNIK LXXXV
ISSN 0350-4573

Narava se prebija! (foto: Žiga Brodnik)

Moj ribnik

*Iz mesta par sto metrov
in šest korakov v desno,
vse postane mirno,
izgine kar je stresno.*

*Tam stojijo smreke,
ki segajo čez rob,
v staro si košaro
lahko nabereš gob.*

*Še par korakov v levo,
skrit je ribnik moj,
je ribje bivališče,
svet je samosvoj.*

*Mi daje zatočišče,
ko dnevi so prepolni,
ureja moje misli,
z vedrino me napolni.*

*So lepi ti trenutki,
a vem, da niso večni,
ob tebi, ribnik moj,
so moji dnevi srečni.*

Besedilo in fotografija: Mojca Kovač

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

STIKI:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajništvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Ušeničnik Schifferstein

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:

Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:

dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Vsebina

RIBIŠKA POEZIJA

Moj ribnik
Mojca Kovač 42

DELO RZS

19. Seja UO RZS
Mag. Igor Miličič 44

RIBIŠKI ETIČNI KOTIČEK

Odmetavanje ali shranjevanje ribiške vrvice
Dr. Miroslav Žaberl 45

OBVESTILA

Razpis XXXI. tabora mladih muharjev Osilnica 2026
Aleš Horvat, dr. Miroslav Žaberl 46

OHRANIMO NARAVO

Za sulca, reke in ljudi ob njih
Inštitut Revivo 47

RIBIŠTVO

Dolgotrajna kontrola populacije trnavca v Sloveniji
Diana Marguč, Mag. Aljaž Jenič,
Luka Mrzelj Zavod za Ribištvo Slovenije 48

Murski zmaj se vrača: projekt Life-boat 4 sturgeon na Muri
Sani Župec 52

RIBOLOV

Lov platnice
Vladimir Mikec 54

OBZORJA

Med jezeri in morjem Baltika – ribištvo baltskih držav
Dr. Tjaša Kodela 57

DRŽAVNA PRVENSTVA

Ažbe Ledinšek, najboljši mladi ribič v lovu rib z umetno muho
Andrej Ledinšek 59
Izjemnim Ptujčanom kar trije naslovi državnih prvakov v LRP 2025
Jože Šmejc 62

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Ribiči družno v novo leto 2026
Jože Šmejc 66

REPORTAŽA

Med valovi in vetrovi - oktobrska ribiška dogodivščina v Omanu
Gregor Dolinšek 68

V SPOMIN

Miha Janc 73
Drago Hertiš 73

MUHARSKI KOTIČEK

Marčeve ide
Tomaž Modic 74

MLADI RIBIČ

Tihi deževni dnevi so čas za predajanje znanja najmlajšim
Toni Janežič 76

RIBIČI KUHAJO

Naravno pečen kotlet krapa z grahovim pirejem, skuto in limono
Jure Ušeničnik 78

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2026:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	5. 2.	5. 3.	9. 4.	7. 5.	4. 6.	6. 8.	10. 9.	8. 10.	5. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovano zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

19. SEJA UO RZS

Seja je potekala 29. 1. 2026 v sejni sobi RZS, prisotnih je bilo sedem članov UO in predsednik NO RZS. Januarska seja UO je kot po navadi tekmovalno obarvana, kar pomeni predvsem celovito obravnavo poročila o delu tekmovalne komisije RZS za preteklo leto, obravnavanje predlogov možnih sprememb tekmovalnih aktov in sprejemanje tekmovalnega koledarja za tekoče tekmovalno leto. Člani UO so se v poročilu predsednika komisije Žige Pavliča seznanili z delovanjem vseh tekmovalnih podkomisij v preteklem letu, pri čemer osnovo poročila predstavlja izvedba tekem državnega prvenstva po posameznih disciplinah. Pozitivno je, da so bile vse tekme korektno izvedene, zato UO RZS pritožb na rezultate državnih prvenstev ni obravnaval. Pomembno novost v izvedbi tekem je pomenila uvedba elektronskega žreba startnih mest, ki so jo letos vpeljali v disciplini lov rib z umetno muho. Program, ki ga je pripravil Boštjan P. Zagožen, član UO, bodo smiselno uporabile tudi druge discipline.

Vsaka podkomisija je podala poročilo o nastopih na mednarodnih tekmovanjih. Povedati je treba, da se slovenski ribiški tekmovalci vsako leto udeležijo mednarodnih ribiških tekmovanj v okviru organizacije CIPS in njenih federacij FIPSeD in FIPS Mouche. Izjema so le tista tekmovanja, kjer so prizorišča ali zelo oddaljena ali cenovno prezahtevna. Tako je bilo treba odstopiti od nastopa mladinske muharske državne reprezentance na svetovnem prvenstvu v Idaho Falls, ZDA. Med tekmovalnimi uspehi leta 2025 gre izpostaviti nastop Aleša Kanclerja, člana državne reprezentance v lovu rib s plovcem, na svetovnem prvenstvu na jezeru Modrac v BiH, ki je zasedel izjemno 2. mesto, reprezentanca pa solidno 8. mesto med 30 nastopajočimi reprezentancami. V suhi ribiški disciplini – kastingu – je Tim Vertačnik v disciplini *muha-natančno* osvojil bronasto medaljo, v *obtežilniku-daljjava enoročno* pa srebrno medaljo in hkrati dosegel nov državni rekord v peteroboju. Slovenija je lani gostila tekmovanje organizacije RAJP v krapolovu-gostiteljica je bila RD Voglajna, prizorišče tekmovanja pa Slivniško jezero. Tekmovanje in organizacija sta na zadovoljstvo vseh udeležencev dobro uspela. Žal pa so težave in nesporazumi med reprezentanti in vodstvom ekipe podkomisije LKO na svetovnem prvenstvu v Djakovu na Hrvaškem pripeljali do odstopa celotne sestave podkomisije. Na zadnji seji tekmovalne komisije so predstavili novo sestavo podkomisije; za vse njene člane bo sedaj ključno uspešno izvesti celotno državno prvenstvo, kot so bila izvedena v letih poprej. Prav tako bo treba formirati državno reprezentanco za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo letos v Severni Makedoniji.

Člani UO so obravnavali predloge sprememb tekmovalnih pravil po

vseh tekmovalnih disciplinah (razen pri kastingu), ki so jih predhodno nomotehnično pregledali člani pravne komisije RZS. S predlaganimi predlogi sprememb so se strinjali, korespondenčno pa bodo potrdili še čistopise tekmovalnih pravil. Kot primer izpostavljamo disciplino lov rib s krmilnikom LRK – zaradi velikega zanimanja tekmovalcev se bosta formirali A in B liga LRK. Podkomisija bo dobila ločene finance, ker bodo kmalu nove državne reprezentance nastopale tudi na mednarodnih tekmovanjih v tujini pod okriljem RZS. Člani UO RZS so se strinjali, da RZS nudi pomoč pri prijavljanju tistih ekip tekmovalcev LRK, ki želijo iti na ta tekmovanja v lastni režiji (primeri tekem LRK po specifičnih tehnikah: *cage feeder*, *method feeder* ipd). RZS bo predvsem za lažjo celostno prijavo vseh državnih reprezentanc pridobila predplačniško bančno kartico. Soglasno so potrdili posodobljen seznam registracijskih zneskov za tekmovalce in tekmovalni koledar za leto 2026.

Pravna komisija RZS je poleg pravnih vprašanj tekmovalne narave obravnavala še vprašanje določanja pogojev za opravljanje ribiških izpitov na podlagi poročil o njihovi izvedbi v ZRD Maribor in na podlagi predloga Koroške RD o spremembah pred letom dni posodobljenega Pravilnika o usposabljanju pripravnikov in opravljanju ribiških izpitov. RZS bo pripravila predlog potrebnih sprememb, ki jih bodo obravnavali zakoniti zastopniki RD na redni letni skupščini RZS.

Vsi člani UO bodo kot vodje delovnih teles za svoje področje pripravili poročila o delu v preteklem letu, ki jih bo strokovna služba RZS združila v standardizirano letno poročilo o delu zveze, ki jo mora potrditi Skupščina RZS kot najvišji organ zveze. Skladno s tem je bil potrjen sklep o sklicu redne Skupščine RZS, ki bo tradicionalno zadnji marčevski četrtek – letos to pomeni 26. marca 2026 ob 17. uri v veliki dvorani ČZS Lukovica. UO je soglasno potrdil predsednika RZS dr. Miroslava Žaberla kot člana sveta Zavoda za ribištvo RS za mandatno obdobje 2026–2030.

Na podlagi predloga RD Trzič in pozitivnem mnenju članov komisije RZS za priznanja so člani odbora obravnavali in soglasno potrdili predlog za podelitev najvišjega priznanja RZS – plakete Ivana Franketa. Ta in druge odobrene kandidature za najvišje priznanje RZS bodo svečano razglašene na letošnji skupščini.

Kot zadnjo aktivnost na seji je predsednik RZS je prisotne seznanil s trenutnim stanjem problematike zahtev Sklada kmetijskih zemljišč RS na primeru aktivnosti RD Brestanica Krško. Žal Sklad KZ v svojih zahtevkih do ribiških družin še vedno ne popušča.

Mag. Igor Miličič, sekretar RZS

Foto: spletni viri

ODMETAVANJE ALI SHRANJEVANJE RIBIŠKE VRVICE

Etični odnos ribičev do narave

S te kdaj pomislili, koliko ribiške vrvice, ki jo pogovorno imenujemo »laks«, uporabljamo, porabimo ali celo odvržemo. Po navadi niti ne pomislimo, da je narejena iz plastike in če jo bomo pustili v naravi, bo tam ostala dolgo dolgo let. Ne bodite presenečeni – ko boste vprašali umetno inteligenco, vam bo »povedala«, da plastična vrečka ostane v naravi od 10 do 20 let, preden se razgradi, ribiška vrvica, ki je iz najlona, pa celih 600 let.

O ravnanju s takšnimi odpadki v ribiških predpisih ne bomo našli določila, ki bo odmetavanje prepovedovalo ali sankcioniralo. Morda načeloma v kakšnem predpisu s področja varovanja okolja najdemo kakšno navezavo s splošnim varovanjem narave in okolja.

Govori pa o tem Etični kodeks slovenskih sladkovodnih ribičev, ki v razdelku II. z naslovom Odnos ribičev do narave najprej opredeli ribiško srenjo kot tisti del strokovne javnosti, ki ji ni vseeno, kakšno naravo, okolje in vode bomo zapustili našim zanamcem. V točki 3 kodeks še posebej določa, da *ribiči za seboj ne puščajo smeti in odpadkov*. V nadaljevanju kodeks še določa, da ribiči morebitne kršitelje opozarjamo in da smo jim s svojimi ravnanji in odnosom do narave zgled.

»Ri biči za seboj ne puščamo smeti in odpadkov, poskrbimo tudi za odstranitev ostalih odpadkov.« (Etični kodeks slovenskih sladkovodnih ribičev, razdelek II, točka 3)

Očistite in zavrzite ribiško vrvico tja, kamor spada.

Manometer - shranjevalnik ribiške vrvice

»M onomaster« ali shranjevalnik ribiške vrvice je priročna, majhna in okolju prijazna naprava, posebej namenjena shranjevanju odpadnih najlonskih in drugih ribiških vrvic. Zagotavlja namensko shranjevanje koščkov uporabljene ribiške vrvice in tako ohranja tako okolje kot tudi prazne žepne ribiških telovnikov ali ribiške torbe in škatle za pribor, ki tako ostanejo čiste in urejene.

Različne vrste shranjevalnikov ...

Ri biči, ki smo zavedni in zapriseženi varovanju okolja, po navadi odvečen laks shranjujemo v ribiški torbi, škatlah za ribiški pribor ali pa v žepih ribiškega telovnika, če ga uporabljamo. V zadnjem času zasledimo tudi posebne naprave ali posodice, ki služijo shranjevanju odvečne ribiške vrvice, kot so npr. Eco cutter,

V pričakovanju nove ribiške sezone - opremljen s shranjevalnikom ribiške vrvice.

Monomaster in podobne. Uporaba je dokaj preprosta. V posodico, ki jo nosimo s seboj, praviloma z navijanjem ali z rezom spravimo odvečno vrstico. Ko je shranjevalnik napolnjen, ga odpremo, če je potrebno, zapleteno vrstico s pomočjo škarij dodatno razrežemo in očistimo shranjevalnik, da ga lahko znova uporabimo.

Potrebo po poudarku na varovanju pred nepremišljenim odmetavanjem in onesnaževanjem z odvečnim ribiškim materialom so spoznali tudi na mednarodni muharski tekmovalni ribiški organizaciji Fips Mouche, kjer so od letošnjega leta dalje s tekmovalnimi pravili zapovedali obvezno uporabo shranjevalnika ribiške vrvice. Ker je RZS članica te organizacije, smo to obveznost prenesli tudi v slovenska tekmovalna muharska pravila in tekmovalci v vseh treh kategorijah – mladi, člani in veterani – so že od lanskega leta naprej »oboroženi« s to pripravo.

Z namenom, da se zavedanje o pomembnosti varovanja okolja in o tem, da moramo biti ribiči vzor drugim, če želimo imeti čisto vodo in nabrežja, smo v letošnjem letu za vsako ribiško družino nabavili 20 kompletov takšnih shranjevalnikov, ki jih bomo ribiškim družinam razdelili na dan zasedanja skupščine RZS, te pa jih bodo nato dale v uporabo ribičem. Cena takšnega shranjevalnika je nižja od 5 evrov. Če bo zanimanje večje, bomo poskrbeli za centralizirano nabavo.

Ohranimo čisto okolje in naravo!

Besedilo in fotografije: dr. Miroslav Žaberl

OBVESTILA

RAZPIS XXXI. TABORA MLADIH MUHARJEV OSILNICA 2026

Komisija pri UO RZS za delo z mladimi ribiči razpisuje **XXXI. muharski tabor mladih ribičev Slovenije**. Razpis velja za mladoletne člane ribiških družin in nečlane, ki so rojeni v letih **2011 do vključno 2014**. Tabor bo v **RD Kočevje, hotel Kovač Sela 5, Osilnica od petka, 15. maja, do vključno nedelje, 18. maja 2026**. Taborniki bodo bivali v prostorih hotela KOVAČ.

Pričakovani **prihod in namestitev udeležencev: petek do 16. ure**.

Vsaka prijaviteljica (*ribiška družina ali območna zveza ribiških družin*) obvezno zagotovi in prijavi mentorja za tabornike iz svojega okolja. Mentor je lahko tudi eden od staršev otrok, udeležencev tabora. Na taboru so lahko prisotni tudi starši otrok, ki so udeleženi na taboru, vendar se morajo prijavi organizatorju tabora, da jim ta zagotovi rezervacijo bivanja, ki pa je samoplačniška. Za vsake tri tabornike je obvezen en mentor.

Prijaviteljica za mladoletnega člana prispeva kotizacijo v znesku **90,00 €**, za mentorja pa **110,00 €**. Starši otrok, ki niso člani nobene RD, za svojega otroka prispevajo kotizacijo v znesku **120,00 €**. Računovodstvo RZS bo na podlagi prispelih prijavi prijaviteljicam oz. staršem izstavilo račune, ki morajo biti poravnani pred začetkom tabora.

Vplačanih kotizacij RZS ne bo vračala.

Za prevoz udeležencev na tabor in nazaj poskrbijo prijaviteljice.

Zborno mesto:

Hotela KOVAČ, Sela 5 Osilnica.

Potek prijavljanja:

do 18. 4.: RD, ZRD ali klub izbere mladoletne člane za udeležbo na taboru.

do 9. 5.: RD, ZRD ali klub prenese kandidate v razpisni seznam v programu KLEN, ki bo odprt od 17. aprila do 8. maja ali do zasedbe prostih mest. V kolikor prijaviteljica ne bo prijavi mentorja, se mora predhodno dogovoriti z eno od sosednjih RD za skupnega mentorja.

Otroke smejo prijavi tudi starši otrok, ki so včlanjeni v eno od ribiških družin, pa tudi tisti, katerih otroci niso člani nobene od RD. V tem primeru starši sami prijavi tabornika na naslov RZS do 30. aprila (p. p. 195, 1001 Ljubljana).

do 12. 5.: Strokovna služba RZS pripravi pregled vseh udeležencev tabora (ločeno mladoletne člane in mentorje) po abecednem vrstnem redu RD in klubov ter ga dostavi vodji tabora. Strokovna služba upošteva samo tiste prijave, za katere so prijavitelji nakazali kotizacijo.

Opozorilo: V primeru kakršnih koli zdravstvenih težav otroka ali obvezne diete morajo starši napisati navodila za zdravljenje in jih oddati odgovornemu mentorju.

Posebna ponudba: Starši, ki bi želeli za čas muharskega tabora preživeti vikend v Osilnici, se lahko prijavi, da jim rezerviramo bivanje po ugodni ceni v hotelu ali kje v bližini.

Lep pozdrav in dober prijem!

*Predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči:
Aleš HORVAT, l. r.*

*Predsednik
Ribiške zveze Slovenije:
dr. Miroslav ŽABERL*

ZA SULCA, REKE IN LJUDI OB NJIH

Kjer ima sulec dobre razmere, je praviloma v boljšem stanju tudi reka kot celota. Ne le zaradi ene vrste, temveč zato, ker sulec potrebuje zdravo, povezano in živo reko. Tam, kjer še vztraja, voda še vedno deluje kot reka in ne le kot kanal.

Financira
Evropska unija

**Danube
Lifelines**

Reka Sava (foto: Inštitut REVIVO)

V okviru mednarodnega projekta **DANUBELifelines** na Inštitutu REVIVO v sodelovanju z Ribiško zvezo Slovenije in Zavodom RS za varstvo narave začinjamo pripravo **državne strategije za varstvo sulca v Sloveniji**. Njen cilj je dolgoročno ohraniti sulca in hkrati izboljšati stanje rek kot prostora naravnih procesov, ribištva in življenja ob vodi.

Varstvo sulca ni le strokovno vprašanje. Je skupna odgovornost vseh, ki živimo z rekami. Zaščita vrste in njenih habitatov je mogoča le s sodelovanjem ribičev, prebivalcev ob rekah, gospodarstva, upravljavcev voda, občin, naravovarstvenikov in drugih, ki s svojimi odločitvami vplivajo na rečni prostor.

Ribiči kot nosilci znanja s terena

Če kdo reke in sulca pozna od blizu, ste to ribiči. Ne iz poročil, temveč iz dolgoletnih izkušenj. Iz opazovanj, kako se je reka spremenila v eni sami sezoni. Iz odsekov, kjer sulec še vztraja, in tistih, kjer je izginil.

Mnogi ste spremembe v rekah zaznali že pred leti. **Proces priprave strategije je priložnost, da se to znanje končno zapiše, sliši in upošteva.** Cilj strategije ni ustvariti dokument, ki bi temeljil zgolj na splošnih ocenah, temveč postaviti dolgoročne usmeritve, zasidrane v resničnem stanju rek na terenu.

Ne gre le za varstvo ene vrste, temveč za vprašanje, kakšne reke želimo imeti čez desetletja. Ali bodo še omogočale naravno razmnoževanje rib, kakovostno ribištvo in druge dejavnosti ob vodi.

Prvi krog delavnic: poslušati teren

Marca 2026 začinjamo **prvi krog delavnic**, katerih glavni namen bo poslušanje izkušenj s terena. Izvedenih bo sedem delavnic na različnih območjih porečja reke Save, da se

Drst sulca (foto: Rok Rozman)

bomo lahko posvetili lokalnim razmeram in posebnostim posameznih rek.

Delavnice bomo organizirali v sodelovanju z lokalnimi ribiškimi družinami. Povabili bomo tudi druge ribiške družine ter vse, ki s svojimi dejavnostmi vplivajo na reke in obvodni prostor določenega območja. Izhodišče razprav bodo konkretne izkušnje in opažanja.

Na delavnicah bomo skupaj iskali odgovore na zelo jasna vprašanja:

- kaj danes najbolj ogroža sulca in njegove habitate v posameznih revirjih,
- kateri ukrepi v praksi delujejo in kateri ne prinašajo zelenih učinkov,
- kje še obstajajo rečni odseki, kjer ima sulec dolgoročno prihodnost.

Pomemben del pogovora bo tudi pogled naprej. Kje želimo biti s stanjem sulca in rek v Sloveniji čez 30 ali 50 let? In kaj je treba začeti delati že danes, da bo to sploh mogoče?

Skupen proces, ne enkratni dogodek

Zbrana mnenja in izkušnje bomo vključili v osnutek strategije. V naslednjem letu ga bomo ponovno prinesli na teren, na drugem krogu delavnic, kjer ga bomo skupaj pregledali, dopolnili in po potrebi popravili.

V zaključni fazi želimo predstaviti strategijo, ki bo sulca obravnavala kot del širšega sistema. Rek kot prostora naravnih procesov, ribištva, lokalnih skupnosti in drugih dejavnosti, ki sobivajo ob vodi.

Strategije ne želimo napisati vnaprej in jo nato zgolj predstaviti. Želimo jo zgraditi skupaj v sodelovanju, korak za korakom, tako da bo imela težo v praksi in ne le na papirju.

Skenirajte QR kodo in preverite, kdaj in kje bo delavnica v vaši bližini. Vabljeni.

Inštitut Revivo

QR koda - povezava do Koledarja dogodkov

DOLGOTRAJNA KONTROLA POPULACIJE TRNAVCA V SLOVENIJI

Zavod za ribištvo Slovenije v okviru projekta LIFE-IP NATURA.SI od leta 2019 izvaja izlov invazivne tujerodne vrste raka trnavca (*Faxonius limosus*). Aktivnosti potekajo na edinem doslej znanem območju razširjenosti te vrste v Sloveniji – v gramoznicah na območju stare struge Drave pod Ptujskim jezerom.

Glavni cilj ukrepa je čim bolj zmanjšati številčnost trnavca in s tem preprečiti njegovo aktivno širjenje, predvsem proti bližnjemu območju Nature 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306). Tam namreč živi domorodna in zavarovana vrsta raka navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), katere obstoj bi bil ob prisotnosti trnavca resno ogrožen. Vrsti namreč tekmujeta za prehranske vire in skrivališča, trnavec pa je tudi prenašalec račje kuge, bolezni, ki je za navadnega koščaka usodna. Odstranjevanje trnavca je zato pomemben korak k ohranjanju ravnovesja v naših vodah in zaščiti domorodnih vrst in vodnih habitatov – vrednot, ki jih ribiči kot ljubitelji narave dobro razumemo.

NA KRATKO O VRSTI

Trnavec (*Faxonius limosus*) je manjši severnoameriški rak s kratko življenjsko dobo od 2 do 4 let. Prepoznamo ga po rjavih do olivno zelenih odtenkih telesa in značilnih rdečerjavih prečnih progah na zadku. Ime ni naključno, saj je sprednji del njegovega koša posejan z izrazitimi trni, medtem ko je zadnji del telesa razmeroma gladek. Posebno opazne so tudi oranžno obarvane konice škarij.

V Evropo je bil trnavec prvič vnesen že leta 1890 na Poljsko, naselili so 90 osebkov z namenom nadomestitve izgub domorodnih jelševcev (*Astacus astacus*). Od tam se je hitro razširil in je danes potrjen že v 25 evropskih državah. V Sloveniji smo ga prvič odkrili leta 2015 v gramoznicah ob reki Dravi pod Ptujskim jezerom, ki zaenkrat predstavlja edino znano lokacijo te vrste pri nas. Trnavec je izjemno prilagodljiva invazivna vrsta raka z zelo visokim razmnoževalnim potencialom. Spolno zrelost doseže že v prvem letu življenja. Paritveno obdobje traja od avgusta pa vse do pozne pomladi.

Trnavec

Samica trnavca s pritrjenimi jajčeci na zadku

Samice trnavca imajo v posebnih pogojih sposobnost partenogeneze – potomci se razvijo iz neoplojenih jajčec, kar je bilo sicer do sedaj dokazano le v laboratorijskih poskusih. Trnavec je uspešen kolonizator, ki naseljuje predvsem nižinske vodotoke, kanale, ribnike in jezera, najden pa je bil celo v brakičnih vodah. Dobro prenaša nizke temperature, sušna obdobja in onesnaženje, kar mu daje veliko prednost pred domorodnimi vrstami.

Vpliv trnavca na okolje je izrazito negativen. Z domorodnimi vrstami tekmuje za hrano in prostor, s čimer zmanjšuje biotsko raznovrstnost in spreminja prehransko verigo. Na območju gramoznic ob Dravi je bila pri trnavcu potrjena tudi okužba z račjo kugo – boleznijo, ki jo povzroča gliva *Aphanomyces astaci*. Ko ta gliva pride v vodotok, praviloma povzroči masovne pogine domorodnih rakov in lahko vodi celo v popolno izginotje populacij. Ameriške vrste rakov, med njimi tudi trnavec, so tekom evolucije razvili odpornost na to bolezen, zato se zanje redkeje konča s smrtnim izidom. Poleg vplivov na naravo številne raziskave poročajo tudi o negativnih učinkih trnavca na ribogojstvo in ribištvo, saj se prehranjuje z ribjim zarodom in ikrami, kar lahko vpliva na številčnost ribjih populacij.

Zaradi svoje invazivnosti in škodljivih vplivov na okolje je trnavec uvrščen na seznam invazivnih tujerodnih vrst po Uredbi (EU) št. 1143/2014. To pomeni, da je v EU prepovedano njegovo vnašanje, razmnoževanje, gojenje, prevoz, trgovanje, posedovanje ali izpust v okolje. Za prehrano ljudi ta vrsta ni zanimiva, zato tudi z vidika kulinarike ne predstavlja nobene dodane vrednosti.

POTEK IZLOVOV

Zavod za ribištvo Slovenije je prve poskuse izlovov trnavca izvedel že leta 2017. Od leta 2019 pa vse do sredine leta 2026 delo nadaljujemo v intenzivnejšem obsegu, v sklopu projekta LIFEIP NATURA.SI. Območje, kjer je trnavec naseljen, obsega

Lov trnavcev z vršami.

Dnevni elektroizlov z brodenjem

Metoda mehanskega odstranjevanja makrofitov.

Nočni elektroizlov z brodenjem

13 med seboj povezanih vodnih površin. Ob visokih vodah se ta območja povežejo tudi z reko Dravo, kar dodatno povečuje tveganje za širjenje vrste.

Na teh območjih trnavca izlavlamo s kombinacijo različnih metod, tako podnevi kot ponoči. Izbor metod prilagajamo letnemu času, vremenskim razmeram, terenu in vedenjskim vzorcem rakov. Uspešnost izlova je močno odvisna od izkušenih izvajalcev, ki na terenu znajo prepoznati optimalen pristop za učinkovito odstranjevanje trnavca. Kombinacija pristopov omogoča učinkovitejše zmanjševanje njegove številčnosti in boljši nadzor nad populacijo te invazivne vrste.

Metode, ki jih uporabljamo, so:

- lov z vršami,
- mehansko odstranjevanje makrofitov,
- elektroizlov z brodenjem,
- elektroizlov s čolna,
- lov z roko,
- postavljanje ekoloških pasti in
- praznjenje gramoznice.

Lov z vršami je najbolj konvencionalna metoda lova rakov. Gre za pasti, v katere rake privabljamo s hrano (npr. svinška jetra) in iz katerih po vstopu ne morejo pobegniti. So velikostno selektivne, saj se majhni osebkje vanje ne lovijo, obenem pa tudi ko se v vršo ujame večji dominantni osebek, manjši vanjo ne vstopajo več. Za izlov trnavca se je ta metoda izkazala za najmanj učinkovito. Pri postavitvi skoraj 500 vrš smo ujeli le 87 trnavcev.

Raki so vsejede živali; v odraslem obdobju velik delež prehrane predstavlja rastlinje in odmrle organske snovi, zato se radi

skrivajo med vodnimi rastlinami (makrofiti), ki jim predstavljajo hrano in zatočišče pred plenilskimi ribami. Z **mehanskim odstranjevanjem makrofitov** (grabljenjem) zmanjšamo naravna skrivališča rakom, obenem pa se ob odstranitvi raki v rastlinje zapletejo in jih na ta način ulovimo. Na območju izlova je prisotna predvsem tujerodna vrsta makrofita tj. vodna kuga, tako da z odstranjevanjem ne naredimo škode domorodnim vrstam. V obdobju, ko je razrast rastlinja manjša, te metode ne uporabljamo.

Za zelo uspešno metodo se je izkazal **elektroizlov z brodenjem**. Tako kot na ribe tudi na rake vpliva električni tok do te mere, da jih omami in jih zato lažje ujamemo. S to metodo smo uspešni pri lovu aktivnih rakov, torej rakov izven svojih

Obračanje kamenja oz. lov z roko

Pregledovanje ekoloških pasti

skrivališč. Za območja, ki so pregloboka za brodenje, pa se poslužujemo **elektroizlova s čolna**.

Rake iz naravnih skrivališč ujamejo z obračanjem kamenja in pregledovanjem račin (**lov z roko**). S **postavljanjem ekoloških pasti** (v našem primeru gre to za zidake votlake) simuliramo naravna skrivališča. Raki se vanje skrivajo, mi pa ta skrivališča redno pregledujemo in na ta način lovimo rake. Metoda ekoloških pasti se je izkazala za zelo uspešno metodo pri odstranjevanju trnavca, uspešna je tudi pri lovu samic z jajčeci. Spomladi samice izlegajo jajčeca, ki si jih pritrdijo na zadek. V tem času se skrivajo v skrivališčih, skrbijo za jajčeca in se ne hranijo. Ravno ta neaktivnost je razlog, zakaj se z večino lovnih metod v pomladanskem času samice slabo lovijo.

V letu 2020 smo s sodelovanjem RD Ptuj in lokalnega PGD Nova vas pri Markovcih poizkusili **izčrpati vodo** iz najmanjše gramoznice na območju. Zaradi vdora podtalnice nam ni uspelo povsem izčrpati vode, kljub temu pa smo odstranili 78 osebkov trnavca.

REZULTATI

Do danes smo z uporabo različnih tehnik iz okolja odstranili 19.401 osebek trnavca. Pri delu smo posebno pozornost namenili tudi samicam z jajčeci na zadku. V povprečju so samice na območju gramoznic nosile 174 jajčec, pri eni samici pa smo jih našli kar 683. Takšna številka jasno kaže, kako izjemno velik reprodukcijski potencial ima ta invazivna vrsta.

Primerjava rezultati izlovov med leti kaže, da se populacija trnavca zmanjšuje in da so izvedeni ukrepi učinkoviti. Z rednimi izlovi uspešno znižujemo gostoto te invazivne vrste ter preprečujemo njeno širjenje na nova območja. Ugotovitve dodatno potrjujejo tudi rezultati monitoringa širjenja vrste, ki ga v okviru projekta izvaja Nacionalni inštitut za biologijo (NIB).

Ker gre za izrazito invazivno tujerodno vrsto, bi se populacija trnavca brez aktivnih ukrepov odstranjevanja lahko hitro in

znatno povečala. Z naraščanjem gostote populacije se hkrati povečuje tudi verjetnost njegovega širjenja na nova območja. Na dinamiko populacije trnavca poleg intenzivnega izlova vplivajo tudi okoljski in drugi antropogeni dejavniki. Med njimi imajo pomembno vlogo hidrološke razmere, saj so povečani pretoki in poplavni dogodki verjetno negativno vplivali na gostoto populacije. Zlasti strugotvorni pretoki, ki povzročajo preoblikovanje substrata, lahko povečajo smrtnost rakov, medtem ko zmerno povečani pretoki omogočajo plavljenje osebkov v dolvodni smeri in s tem prispevajo k njihovemu širjenju.

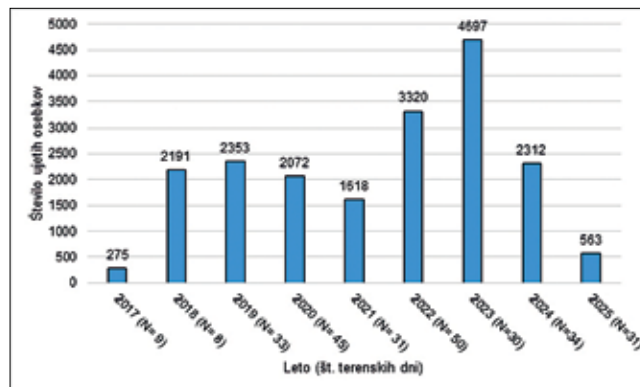
Pretok v stari strugi reke Drave pod Ptujskim jezerom je večino časa strogo reguliran s strani Dravskih elektrarn Maribor. Ob povečanih pretokih prihaja do začasnega povezovanja gramoznic z reko Dravo, kar predstavlja pomembno tveganje za širjenje trnavca na nova območja dolvodno. Na območju gramoznic se je v zadnjih letih pojavil tudi invazivni signalni rak (*Pacifastacus leniusculus*), ki je v primerjavi s trnavcem bolj agresiven, bolje prilagojen na hitrejšje vodne tokove in raje izbira kamnit substrat. Zaradi teh lastnosti mu habitat v

Praznjenje najmanjše gramoznice

Izvajanje meritev rakov na terenu

Število ujetih osebkov trnavca od leta 2017 do leta 2025

Crandall, K.A., De Grave, S., 2017. An updated classification of the freshwater crayfishes (Decapoda: Astacidea) of the world, with a complete species list. *Journal of Crustacean Biology*, 37 (5), 1–39.

Filipová, L., Lieb, D. A., Grandjean, F., Petrussek, A., 2011. Haplotype variation in the spiny-cheek crayfish *Orconectes limosus*: colonization of Europe and genetic diversity of native stocks. *Journal of the North American Benthological Society*, 30(4), 871–881.

Govedič, M., 2017. First record of the spiny-cheek crayfish (*Orconectes limosus*) in Slovenia – 300 km upstream from its known distribution in the Drava River. *Knowledge and Management of Aquatic Ecosystems*. 2017, 418, 7.

Hirsch, P., Burkhardt-Holm, P., Töpfer, I., Fischer, P., 2015. Movement patterns and shelter choice of spiny-cheek crayfish (*Orconectes limosus*) in a large lake's littoral zone. *Aquatic Invasions*, 11: 55–65.

Kozák, P., Buřič, M., Polica, T., Homáčková, J., Lepičová, A., 2007. The effect of inter- and intra-specific competition on survival and growth rate of native juvenile noble crayfish *Astacus astacus* and alien spiny-cheek crayfish *Orconectes limosus*. *Hydrobiologia*, 590: 85–94.

Kozak, P., Duriš, Z., Petrussek, A., Burič, M., Horka, I., Kouba, A., Kozubikova-Balcarova, E., Policar, T., 2015. Crayfish Biology and Culture. Faculty of Fisheries and Protection of Water. University of South Bohemia, České Budejovice.

Light, T. (2003). Success and failure in a lotic crayfish invasion: the roles of hydrologic variability and habitat alteration. *Freshwater biology*, 48(10), 1886–1897.

Mrzelj, L., Kukolja, V., Marguč, D., 2020. Izlavljanje invazivnega raka trnavca *Faxonius limosus* na področju stare struge reke Drave pod jezom Markovci, Slovenija. Prvo letno poročilo. Akcija A.1.2, Life IP Life 17 IPE/SI/000011, Zavod za ribištvo Slovenije.

Peay, S., Dunn, A., Kunin, W., McKimm, R., Harrod, C., 2014. A method test of the use of electric shock treatment to control invasive signal crayfish in streams. *Aquatic conservation* 25, str. 874–880.

Satmari, A., Miok, K., Ion, M. C., Zaharia, C., Schrimpf, A., & Părvulescu, L. (2023). Headwater refuges: Flow protects Austropotamobius crayfish from *Faxonius limosus* invasion. *NeoBiota*, 89, 71–94.

Šmietana, N., Panicza, R., Sobczaka, M., Nędzarek, A., Śmietana, P., 2020. Variability of elements and nutritional value of spiny-cheek crayfish (*Faxonius limosus*, Rafinesque, 1817): Variability of elements and nutritional value of *F. limosus*. *Journal of Food Composition and Analysis* 94.

Tricarico, E. (2022) '*Faxonius limosus* (Spiny-cheek crayfish)', CABI Compendium. CABI International. doi: 10.1079/cabicompendium.72033.

Wiśniewski K., Szarmach D., Poznańska-Kakareko. 2020. The role of abiotic and biotic factors in interspecific competition of Polish crayfish – comprehensive literature review. *Oceanological and Hydrobiological Studies: International Journal of Oceanography and Hydrobiology*. Vol 49, No.4, December 2020 pages (428–441).

Dravinji bolj ustreza kot trnavcu, zato signalni rak predstavlja dodatno grožnjo domorodnemu navadnemu koščaku.

Slovenija se je dolgo uspešno upirala vdorom invazivnih tujerodnih vrst rakov, vendar se je v zadnjem desetletju pojavilo več novih vrst. Čeprav je trnavec trenutno omejen predvsem na območje gramoznic, možnost njegovega nadaljnjega širjenja še vedno obstaja. Pri upravljanju invazivnih tujerodnih vrst sta ključnega pomena zgodnje odkrivanje in hitro ukrepanje. Zavod za ribištvo Slovenije zato poziva k sporočanju vseh sumljivih opažanj tujerodnih vrst rib ali rakov na naslov info@zzrs.si, saj je sodelovanje javnosti bistvenega pomena za ohranjanje naravnega ravnovesja slovenskih vodnih ekosistemov.

Diana Marguč, Mag. Aljaž Jenič, Luka Mrzelj,
Zavod za Ribištvo Slovenije
Foto: arhiv ZZRS

VIRI:

Aldridge, D., 2016. Spinycheek crayfish, *Orconectes limosus*. Factsheet. Non-native Species Secretariat (NNS).

Bedjanič, M., Vrezec, A., Kapla, A., 2021. Poročilo o evidentiranju izhodiščnega stanja izbranih vrst in habitatnih tipov na IP območjih - Akcija A.1.2: Smernice in predlog ukrepov za preprečitev širjenja invazivne tujerodne vrste raka trnavca (*Orconectes limosus*) na vplivnem območju Dravinja s pritoki (SI3000306): Končno poročilo za projekt »LIFE Integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji«, LIFE17 IPE/SI/000011 LIFE-IP NATURA.SI. Nacionalni inštitut za biologijo, Oddelek za raziskave organizmov in ekosistemov, Ljubljana. 25 str. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.

Bedjanič, M. 2021. Vmesno interno poročilo o spremljanju morebitvenega širjenja invazivne tujerodne vrste raka trnavca (*Orconectes limosus*) na vplivnem območju Dravinja s pritoki (SI3000306) - Akcija D.1.: Nacionalni inštitut za biologijo, Oddelek za raziskave organizmov in ekosistemov, Ljubljana. 15 str. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.

Buřič, M., 2009. Biology of spiny-cheek crayfish (*Orconectes limosus*, Rafinesque, 1817) under conditions of the Czech Republic and the study of factors influencing its invasive spreading. Research institute of fish culture and hydrobiology. University of South Bohemia, České Budejovice.

Burič, M., Hulák, M., Kouba, A., Petrussek, A., Kozák, P., 2011. A successful crayfish invader is capable of facultative parthenogenesis: A novel reproductive mode in Decapod Crustaceans. *PLoS ONE*, 6,5.

Buřič, M., Kouba, A., Kozák, P., 2013. Reproductive plasticity in freshwater invader: From long-term sperm storage to parthenogenesis. *Plos ONE*, 8, 10, e77597.

MURSKI ZMAJ SE VRAČA: PROJEKT LIFE-BOAT 4 STURGEON NA MURI

Kečiga (Acipenser ruthenus), ena najbolj skrivnostnih in hkrati najbolj ogroženih rib naših voda, je bila nekoč stalna prebivalka reke Mure. Danes jo v Sloveniji uvrščamo med skoraj izumrle vrste. Prav zato se je v zadnjih letih začel obsežen naravovarstveni projekt, katerega cilj je jasen: kečigo vrniti tja, kamor sodi – v Muro.

V okviru mednarodnega projekta LIFE-Boat 4 Sturgeon – Rešilni čoln za jesetrovke, ki povezuje več kot 20 partnerjev iz sedmih držav porečja Donave, v Sloveniji projekt izvajamo v Inštitutu REVIVO. Celoten projekt je usmerjen v ohranjanje in ponovno vzpostavitev populacij štirih vrst jesetrov, pri nas pa je v ospredju prav kečiga, ki smo jo poimenovali »Murski zmaj«.

Zakaj kečiga potrebuje našo pomoč?

Kečige so t. i. živi fosili – vrste, ki na Zemlji obstajajo že več kot 200 milijonov let. Preživele so ledene dobe, tektonske premike in izumrtja drugih vrst, niso pa se uspele prilagoditi hitrim spremembam, ki jih je v rekah povzročil človek. Regulacije rek, jezovi, pragovi, onesnaženje in drugi človekovi vplivi so povzročili izgubo ključnih habitatov, kot so drstišča, zaradi česar v zadnjih desetletjih beležimo strm upad njihove številčnosti.

V Muri je kečiga danes prisotna le še posamično, naravnega razmnoževanja ni. Zato je bilo treba poseči po skrajnem, a nujnem ukrepu – ex-situ varstvu, torej vzreji rib zunaj naravnega okolja z namenom njihove ponovne naselitve v naravo.

Valilnica kečig ob Muri

V Občini Apače je stekla gradnja prve valilnice kečig v Sloveniji. Gre za kontejnersko valilnico, v kateri bodo ikre in mladice vzrejene z uporabo vode iz reke Mure. Tako se bodo ribe že v najzgodnejši fazi življenja »naučile« prepoznati svojo domačo reko.

Objekt za vzrejo kečig obsega 12 metrov dolg, posebej prilagojen ladijski kontejner z osmimi integriranimi vzrejnimi bazeni (vsak prostornine 0,45 m³) ter dvema zunanjsima okroglima bazenoma (vsak prostornine 1 m³), namenjenima prezimovanju manjšega števila večjih rib in obratuje v pretočnem režimu z mursko vodo.

Voda bo točkovno zajeta iz Mure prek zajemnega objekta in nepo-

Postavljena valilnica kečig v občini Apače (foto: Inštitut REVIVO)

Notranjost še nedelujoče valilnice (foto: Inštitut REVIVO)

Kečiga (foto: Univerza BOKU, Dunaj)

sredno nižje po toku ponovno vrnjena v reko. Sistem omogoča naraven temperaturni režim, prisotnost naravnih suspendiranih delcev ter naravnih prehranskih organizmov, kar prispeva k razvoju homing vedenja in večji preživetveni sposobnosti mladice v naravnem okolju. Dodatno bo v kontejner speljan priključek za pitno vodo, ki bo služil kot začasni vir oskrbe v izrednih primerih (npr. ob izpadu črpalk ipd.).

Od jajčeca do ribe

Oplojene ikre se po umetni oploditvi prenesejo v inkubacijske posode (McDonaldovi inkubatorji), kjer so izpostavljene stalnemu, blagemu pretoku murske vode. Med inkubacijo se po potrebi uporablja UV-sterilizacija za preprečevanje glivičnih okužb. Inkubacija poteka pri naravnih temperaturah rečne vode.

Ikre dozoriijo v predličinke, ki se zadržujejo v vzrejnih bazenih brez zunanega hranjenja. V tej fazi se prehranjujejo izključno z rumenjakovo vrečko (endogena prehrana). Tok vode je zmanjšan, osvetlitev pa omejena.

Po resorpciji rumenjakove vrečke se začne aktivno hranjenje. Prva

Razvojna faza kečig (foto: Sani Župec)

Nekaj manjših kečig že plava v Muri (foto: Inštitut REVIVO)

Kečige pred izpustom, november 2025 (foto: Inštitut REVIVO)

Izpust ministrov Slovenije in Avstrije v Gornji Radgoni s projektnimi partnerji (foto: Inštitut REVIVO)

hrana so živi organizmi, predvsem naupliji *Artemia salina*. Začetek hranjenja je pri uporabi rečne vode pogosto nekoliko zakasnen.

Vzreja ličink in mladice

V nadaljevanju se prehrana postopno dopolnjuje z večjimi naravnimi prehranskimi organizmi (npr. ličinke trzač – *Chironomidae*), izjemoma tudi z manjšim deležem formulirane hrane. Gosnote rib so prilagojene razvojnim fazam, da se zmanjša pojav kanibalizma.

Priprava na izpust

Mladice se izpuščajo v naravno okolje v različnih velikostnih razredih. Del osebkov se lahko zadrži za označevanje in monitoring. Inkubacija iker traja približno 5–8 dni, faza predličink 7–10 dni, prehod na zunanjo prehrano 10–14 dni, vzreja mladice pa 1–4 mesece, odvisno od ciljne velikosti za izpust ali nadaljnjo rejo.

Takšen pristop povečuje možnost, da se bodo kečige po doseženi spolni zrelosti čez nekaj let vrnile v Muro na drst, kar je ključno za dolgoročno obnovo populacije.

Prvi konkretni koraki v naravi

Projekt ni ostal le pri infrastrukturi. Lansko pomlad je bilo v Muro že izpuščenih 5.000 mladice kečige, velikih približno 2–3 centimetre. Novih 300 pa je bilo izpuščenih v Gornji Radgoni, velikih med 15 in 20 centimetri. To je prvi večji korak k ponovni vzpostavitvi populacije in hkrati jasen signal, da se kečiga vrača tja, kjer je bila nekoč doma.

V prihodnjih letih bodo izpusti potekali redno, vzporedno pa se izvajajo tudi aktivnosti obnove habitatov, kar izvaja Zavod za varstvo narave - enota Maribor, vsi skupaj pa delamo na ozaveščanju javnosti.

Vloga ribičev – ključni člen uspeha

Pri projektu ima izjemno pomembno vlogo tudi ribiška skupnost. Zato iskreno prosimo vse ribiče, da nam sporočite, če v Muri ali mogoče tudi drugih rekah Slovenije ujamete kečigo.

Če se to zgodi:

- fotografirajte jo s strani in od spredaj (posebej gobec z brki);
- izmerite dolžino;

• preverite, ali ima na spodnji strani gobca – med usti in konico gobca **barvno oznako** (črtici);

• zapišite uro in natančno **lokacijo ulova** (GPS ali opis) in

• zabeležite posebnosti (poškodbe, vedenje, stanje vode, ipd. ...).

Podatke nam pošljite preko WhatsApp ali na sms na: 031 776 807 ali po e-pošti: sani.zupec@ozivimo.si

Vsaka taka informacija je izjemno dragocena in pomaga pri spremljanju uspešnosti projekta. Ob tem se že sedaj zahvaljujemo vsem ribiškim družinam ob Muri za njihovo pomoč in sodelovanje, še posebej Ribiški družini Gornja Radgona, v čigar okolišju valilnica domuje.

Pogled naprej

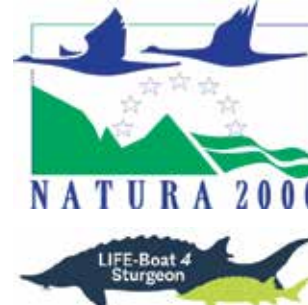
Projekt LIFE-Boat 4 Sturgeon bo v Sloveniji trajal do leta 2030. Cilj ni le vzreja in izpust kečig, temveč ponovna vzpostavitev naravnega življenjskega cikla kečige v Muri. Uspeh projekta bo mogoče meriti šele čez nekaj let, ko se bodo prvi odrasli osebki vrnili na drst.

Kečiga se ne bo vrnila čez noč. A z znanjem, potrpežljivostjo in sodelovanjem stroke, ribičev in lokalnih skupnosti lahko Mura ponovno postane reka, kjer bodo murski zmaji plavali kot nekaj samoumevnega.

Sani Župec

Sofinancirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča avtorja(-jev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali CINEA. Evropska unija niti organ, ki je dodelil sredstva, ne moreta biti odgovorna za njih.

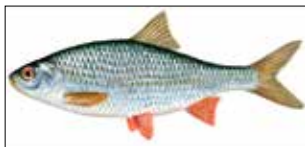
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

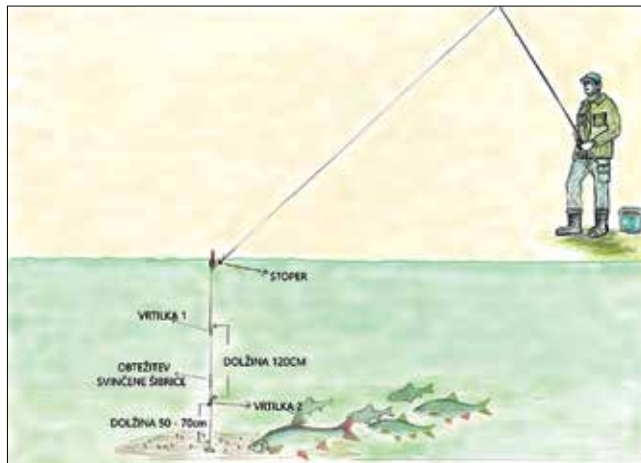
LOV PLATNICE

Platnica (*Rutilus Rutilus*) je evropska sladkovodna riba iz družine krapovcev (*Ciprinidae*). Je riba z vretenastim, bočno sploščenim telesom, pokritim z velikimi luskami. Ima majhno glavo z majhnimi, podstojnimi usti, katerih ustnice so debele, v njih pa so enoredni goltni zobje. Hrbet je pri odraslih primerkih svetlo sivozelene barve, boki so v istem barvnem tonu, le malce svetlejši, trebuh pa bel do modrikast. Hrbtina in repna plavut sta istih odtenkov kot trup, prsni sta blede rumene, trebušni in predrepna plavut pa so rdečkaste barve. Platnica doseže dolžino do 50 cm, povprečno živijo do 15 let. Spolno dozori v tretjem letu starosti, drstijo se aprila in maja na plitvih prodiščih ali v gostem rastlinstvu rečnih rokavov, kamor samice prilepijo od 40.000 do 60.000 iker. V času drsti dobijo samci bele drstne bradavice po glavi in telesu. Platnico je mogoče ujeti skoraj povsod, tako v hitrih kot počasnih tekočih delih vodotoka. Najbolje jih je loviti proti koncu februarja ali jeseni novembra meseca. Lovopust za platnico, ki ga je treba upoštevati, je od 1. marca do 31. maja. Drsti se pretežno v aprilu, vse je odvisno od pogojev in temperature vode, tako da vsaka ulovljena v tem času pomeni na tisoče izgubljenih mladice. Platnica v EU spada med zelo ogrožene vrste. Razlogi so številni. Elektranarne, izpusti fekalij, jezovi, segrevanje vodotokov itd. Vse to je v zadnjih desetletjih močno vplivalo na obstoj te vrste in jo skoraj pripeljalo na rob izumrtja. Na žalost je tudi danes ta zanimiva ribolovna vrsta še vedno zelo ogrožena. Na nekaterih predelih povsem izginila iz vodotokov. Zato se bomo z mislijo o ohranitvi njene vrste med ribolovu s posebno pozornostjo odločali o tem, ali ji podariti življenje ali ne.

V hitro tekočih vodah je treba platnice iskati v globljih delih vode, vendar le tam, kjer rastejo alge kladofore, s katerimi se rade prehranjujejo. Najdemo jih na skalnati podlagi, zato je jasno, da morajo imeti predeli, v katerih bomo iskali platnice, kamnito dno, ne pa peščeno, glineno ali ilovnato.

Platnica (*Rutilus Rutilus*)

Lov z obale na krajših razdaljah

Lov s krmilnikom na večjih razdaljah, sredina vodotoka

Alga kladofora

LOV PLATNICE

Platnica je za razliko od svojih sosedov in stalnih spremljevalcev podusti, ki so skoraj izključno rastlinojede, vsejeda. Njena prehrana obsega alge (npr. *Cladophora*), črvičke, vodne žuželke in druge drobne organizme. Tako kot krapa jo zlahka zvabijo bele vabe (kruh, kostni črvi), deževniki in različni črvi iz mulja.

Priprava terena za ribolov

Natančno lokacijo platnic lahko ugotovite z opazovanjem vode in po tem, kje se ribe mečejo iz vode. Vendar ta mesta niso vedno primerna za ribolov zaradi strmih brežin ali težke dostopnosti (npr. zaraščena obala). Težavo rešujemo s privabljanjem rib na bolj dostopna mesta.

Če med ribolovom ni videti aktivnosti rib, je priporočljivo izvajati hranjenje na določenem območju, da povečamo koncentracijo rib. Povečana količina hrane spodbuja ribe k premikanju in posledično k prijemanju. Ko aktivnost rib upade, dodajte manjšo količino hrane neposredno na dno. Če tudi to ne prinese rezultata, je treba hrano dvigniti nekaj centimetrov nad dno, saj motnost, ki jo ustvarja lebdeča hrana, privablja ribe. To dosežemo tako, da povečamo delež suhih sestavin v mokri hrani.

Vabo je treba metati vzporedno z ribolovnim mestom, ne predaleč proti toku. Platnice praviloma ne lovimo v močnem

Kolesce in palica za lov s krmilnikom

toku, saj bi hrano odneslo navzdol po vodi. Sistem vedno vrzemo tako, da pade in ostane čim dlje na območju hranjenja. Pri ribolovu s plovcem plovec počasi drsi čez mesto hranjenja, čemur po nekaj metrih sledi izvlek sistema in nov met.

Pravilen ritem hranjenja pri lovu platnic je 2 do 3 kroglice hrane naenkrat, nato pa v rednih intervalih (vsakih 20 do 30 minut) po eno kroglico.

V ribiških trgovinah so na voljo različne pripravljene vabe za platnice. Ker ima vsako vodno telo svoje posebnosti, je treba izbrati vabo, ki je prilagojena posameznemu okolju. Priporočljivo je, da suhi vabi dodate dodatke, ki bodo privabljali ribe skozi ves dan. Nekateri ribiči uporabljajo posebna sredstva (npr. *Fishing Additive Powder - Fish Attractant*), vendar to ni nujno potrebno.

Priprava hrane za privabljanje platnic

Osnovna mešanica naj vsebuje:

- 1 del surovih konopljinih semen,
- 1 del sojine moke,
- 1 del koruzne moke,
- 1 del prge (mleta bučna semena),
- 2 dela drobtin ali kruha.

Kruh in konoplja delujeta kot vezivi, koruzna moka, soja in prga (zmleta bučna semena) pa delujejo kot aktivatorji, ki sproščajo vonj in hrano na dnu. Kot poseben dodatek se pogosto uporabljajo kostni ali rdeči kompostni črvi, ki jih vstavimo v sredino kroglice. Tako pripravljena kroglica pade na dno in tam hitro razpade zaradi črvov v notranjosti. Paziti je treba, da s črvi ne pretiravamo, saj preveč črvov povzroči, da se vaba razgradi že v srednji plasti vode, namesto da bi dosegla dno. Poleg tega se platnice hitro nasitijo črvov in zapustijo lovno območje.

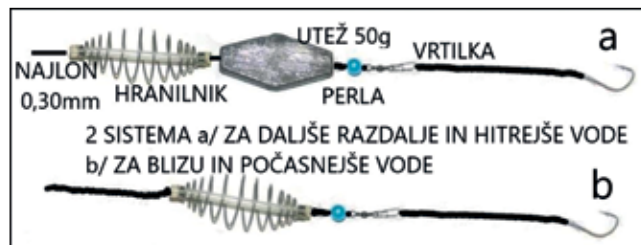
Dva glavna načina krmljenja

1. način: Suha vaba

Postopek:

- Suha vaba se ob stiku z vodo razpusti in potone na dno kot meglena zavesa.
- Začetni odmerek vabe znaša 50–100 g.
- Če aktivnost rib upade, je priporočljivo dodati še nekaj vabe na področje hranjenja.

Če vabo odnese vodni tok stran od lovnege mesta, lahko uporabite krmilnik, ki ga napolnite z vabo in previdno potopite na želeno mesto, kjer ga odpremo in sprostimo želeno količino

Najlažji montaži za začetnike/obtežena in neobtežena

krme. Tako se bo hrana počasneje razgrajevala in dalj časa privabljala ribe.

2. način: Mokra vaba z dodatki

Postopek:

- Suho vabo zmešajte z namočenimi drobtinami kruha, peskom ali zemljo iz priobalnega pasu.
- Mešanica mora biti pripravljena tako, da se ob daljšem stiku z vodo razgradi na majhne delce.
- Pri globinah, večjih od 5 m, lahko dodate kamen za hitrejšo potapljanje na želeno globino.

Ne glede na to, ali lovite s plovcem ali na dno, je pomembno, da hrano potopite na dno in jo vodni tok tam spira. Ta metoda ustvari oblak meglice v bližini naše vabe na trnku, kar privablja ribe na mikrolokacijo. Hranjenje je treba ponavljati v razmaku 20 minut, da ohranjate aktivnost rib na lovneem mestu.

Lov s plovcem

Če lovimo platnico na razdalji do 6 metrov od obale, je najbolje uporabiti palice *bolognese* enake dolžine, saj omogočajo enostavno in natančno vodenje plovca. Pri ribolovu na večjih razdaljah te palice niso primerne za dolge mete, zato je bolje poseči po nekoliko mehkejših različicah palic feeder dolžine 3–4 metrov.

Najboljši plovci so nedvomno tisti v obliki obrnjene hruške, še posebej če so nekoliko podolgovati s kratko glavo. Dolg profil plovca omogoča dobro sledenje toku, medtem ko kratka glava med vodenjem ostane pod gladino in ne moti naravne prezentacije vabe.

Velikost trnka je odvisna od vabe, ki jo uporabljamo, in se običajno giblje med velikostmi 12 in 18. Pravilno natikanje vabe je ključno za uspešen ribolov platnic. Če uporabljamo kostne črve, jih je najbolje nataktniti skozi kožo glave, saj tako ostanejo živi dlje časa. Pri ribolovu z algo (npr. *Cladophora*) pa je priporočljivo uporabiti do 10 cm dolge razvejane pramene, ki dobro prekrijejo trnek in delujejo naravno.

Za ribolov s plovcem je primeren glavni najlon premera 0,14–0,20 mm, medtem ko za predvrnico uporabimo fluorokarbonski najlon premera 0,12–0,15 mm. Povezavo med njima zagotavlja vrtilka, ki preprečuje sukanje vrvice.

Ena izmed bolj učinkovitih navez pri ribolovu platnic s plovcem vključuje dva podaljška glavne vrvice. Sistem sestavimo tako, da najprej pritrdimo plovec na glavno vrstico, nato navežemo vrtilko, na katero dodamo nekoliko tanjši najlon dolžine do 1,2 m. Na konec tega dela navežemo še eno vrtilko, od katere vodi predvrnica dolžine 50 cm s premerom do 0,12 mm, na njenem koncu pa je trnek. Svinčene uteži morajo biti nameščene med obema vrtilkama, pri čemer je zadnja utež oddaljena približno 50 cm od trnka. To preprečuje, da bi sistem deloval kot sidro in onemogočal naravno gibanje vabe v toku.

Tehnika ribolova temelji na metu plovca proti toku. Pomembno je, da vodilna vrstica leži neposredno nad vabo, da jo riba zlahka opazi in zagradi. Pri vodenju plovca moramo paziti, da ne »štopamo« oziroma zaviramo vabe prepogosto. Idealno je, da pustimo, da tok vabo odnese 2–3 metre, nato jo rahlo pritegnemo, da se dvigne od dna, in nato spet popustimo. Ta postopek ponavljamo, dokler imamo nadzor nad plovcem in

Slika 7: Tako je videti poln hranilnik.

je vaba v območju hranjenja rib. Ključno je, da sistem ves čas plava v smeri, v kateri tok odnaša hrano, sicer se lahko zgodi, da vaba skrene s poti in ne doseže rib.

Najpogosteje uporabljene vabe pri tem načinu ribolova so: vodni črvi, kostni črvi, deževniki in alge. Vse te naravne vabe so sestavni del prehrane platnic, kar pojasnjuje visoko učinkovitost ribolova s plovcem.

Vendar pa ta metoda v določenih situacijah ni optimalna. Ena takšnih je ribolov na plitvih, hitro tekočih odsekih reke, kjer se platnice rade prehranjujejo. V takšnih razmerah lahko sistem postane preokoren, neprimeren. Na primer, če uporabljamo 10-gramski plovec hruškaste oblike, ki meri približno 20 cm v dolžino, moramo za njim namestiti obtežitev (najbolje svinec v obliki torpeda), ki je pritrjena na vsaj 20 cm dolgem odseku najlona, temu pa sledi še predvrstica dolžine 50 cm.

V čisti, plitvi vodi takšen sistem ni idealen, saj je plovec preveč viden in lahko plaši ribe. Platnice pogosto lovimo že v globini zgolj 50 cm, zato v takšnih primerih uporabljamo drugačno tehniko, ki jo podrobneje opisujem v nadaljevanju.

Lov s krmilnikom za začetnike

Z izboljšanjem kakovosti vode v nižinskih rekah se je tam pojavilo vse več platnic. V takih vodah so platnice bolj previdne kot v gorskih rečnih predelih, saj ne pobirajo hrane s površine, temveč jo iščejo po dnu. Zato mora biti naša vaba čim bolj naravno nameščena in pritrjena na dno. Ribolov v teh počasi tekočih vodah zahteva nekoliko drugačno tehniko in opremo. Ključnega pomena je, da vabo predstavimo daleč stran od obale, v glavni tok reke, kjer se platnice zadržujejo. Nekateri ta način ribolova imenujejo tudi ribolov feeder

Kako začeti

Ribolov s krmilnikom postaja vse bolj priljubljen med ribiči, ki lovijo platnice na takih vodah. Ta metoda je priljubljena tudi pri ribolovu ploščičev, krapov, linjev in drugih talnih vrst rib v jezerih in ribnikih. Tudi za začetnike je ta tehnika preprosta za učenje, saj omogoča natančno krmljenje neposredno ob trnku tudi na večjih razdaljah.

Pri lovu s krmilnikom ne uporabljamo plovca, kar omogoča daljše mete in zmanjšuje občutljivost na slabo vreme ter močan veter. Za ta način ribolova je potrebna posebna palica feeder z obtežitvijo med 80 in 150 g ter dolžino med 3,5 in 4 metre. Konica palice služi kot indikator ugriza, zato mora biti zelo občutljiva, kar je pri običajnih palicah težko dosegljivo.

Ribiško kolesce mora biti robustno, saj metanje s hranilnikom povzroča večje obremenitve. Večji premer koluta in konusna oblika omogoča daljše mete. Kot glavno vrstico priporočam fluorokarbonski najlon, ki je manj raztegljiv in dobro prenaša vse najmanjše trzljaje na vrh palice, hkrati pa tudi tone. Mo-

Slika 8: Platnica je res lepa in borbeno riba.

žno je uporabljati tudi pleteno vrstico, ki omogoča daljše mete, vendar je bolj občutljiva na obrabo, če drsi po kamnitem dnu.

Izbira hranilnika

Začetnikom bo povsem zadostoval odprti model hranilnika, ki omogoča enostavno rokovanje, polnjenje s krmno mešanico. Na voljo so različni tipi hranilnikov, pri čimer so kvadratni modeli bolj stabilni v toku kot okrogli. Pri močnih tokovih je bolje uporabiti modele z drobnejšo mrežico, da se hrana ne izpira prehitro. Nekateri hranilniki imajo tudi zamenljive uteži, kar olajša prilagajanje razmeram na vodi.

Sistem za feeder ribolov

Obstaja več načinov pritrditve košare za hranjenje. Za začetnike je priporočljivo uporabljati tako imenovani obteženi sistem, ki je preprost za sestavo in uporabo. Bolj napredni ribiči lahko preizkusijo različne variante obteženih krmilnikov, ki olajšajo montažo in omogočajo boljše prilagoditev razmeram.

Priprava krmne mešanice

Na trgu so na voljo pripravljene krmne mešanice, ki jih je treba le zmešati z vodo. Lahko pa hrano pripravite tudi sami s sestavinami, kupljenimi v ribiških trgovinah ali trgovinah z zdravo prehrano. Ključnega pomena je prava konsistenca krme – preveč suha hrana bo izpadla iz hranilnika že med metanjem, preveč mokra pa se ne bo pravilno sproščala v vodi.

Priporočljiv test konsistence: oblikujte kroglico iz krmne mešanice in jo vrzite v vodo. Če se razprši na površini, je pre-suha; če se ne raztopi, je preveč mokra. Mešanici lahko dodamo tudi živo vabo, kot so kostni črvi, rdeči črvi ali koruza, ki bodo ribam ponudili enako vabo, kot je na trnku.

Določanje globine ribolovnega terena

Globino vode lahko preprosto določimo s pomočjo 40-gramskega hranilnika in štoparice. Takoj ko košara zadene vodo, zaženemo štoparico in spremljamo, kdaj pade na dno. Načeloma se 40-gramska košara potaplja s hitrostjo približno 0,5 metra na sekundo. Če doseže dno v 5 sekundah, je globina vode približno 2,5 metra.

Nasvet

Da bi pri metanju vedno zadeli isto mesto, vrzite hranilnik na želeno lokacijo in nato pritrдите najlon na sponko ribiškega kolesca. Tako boste pri vsakem metu zadeli isto razdaljo in ustvarili stalno krmno točko.

To so osnovna navodila za uspešen ribolov platnic s krmilnikom. Želim vam veliko užitek ob vodi in obilo kapitalnih platnic na trnku! Pa dober prijem.

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

Baltsko morje

MED JEZERI IN MORJEM BALTIKA – RIBIŠTVO BALTSKIH DRŽAV

Pri potovanju po tujih deželah me vedno znova preseneča, koliko večstoletne ribiške tradicije se skriva za rekami, morji in jezeri, mimo katerih se peljem. Tako sem tudi ob raziskovanju baltskih držav hitro ugotovila, da sem stopila v svet, kjer ima ribištvo poseben pomen. Estonija, Latvija in Litva, tri majhne baltske države, po velikosti podobne Sloveniji, si namreč med evropskimi državami z bogato ribiško dediščino brez dvoma zaslužijo posebno mesto. Nič nepričakovanega, saj ležijo ob Baltskem morju, njihova notranjost pa je preprejena s številnimi jezeri.

Baltik – morje malo drugače

Baltsko morje je drugačno, kot sem si ga predstavljala. Občutek sem namreč imela, kot da ne stojim ob morju, temveč ob ogromnem jezeru. Na številnih delih je bila peščena obala zaraščena s travo, morsko dno pa mehko, peščeno in ponekod že skoraj muljasto. To tudi ni edina posebnost Baltika. Morje je izjemno plitvo; povprečna globina je le okoli 55 m (Baltic sea facts, 2024), za primerjavo ima Jadransko morje povprečno globino okoli 253 m (World atlas, 2025). Podobno velja za slanost: medtem ko povprečna slanost svetovnih oceanov znaša okoli 35 ‰, je slanost Baltskega morja skoraj petkrat nižja – komaj približno 7,5 ‰ (Hydrology of the Baltic sea, 2025).

Prav zaradi nizke slanosti v Baltiku ne živijo tipične

oceansko-morske vrste, temveč mešanica tako sladkovodnih kot tudi morskih rib, kar je za ribiča lahko prav poseben svet. V Baltiku živi tako sled (*Clupea harengus membras*), papalina (*Sprattus sprattus*) in trska (*Gadus morhua callarias*), ob obali, na plitvinah in ob ustjih rek pa tudi navadni ostriž (*Perca fluviatilis*), ploščič (*Abramis brama*) in ščuka (*Esox lucius*). To pestrost dopolnjuje še prisotnost lososa (*Salmo salar*), kar skupaj ustvarja res nevsakdanjo kombinacijo vrst (Bałtyckie gatunki ryb, 2025; The Baltic sea ..., 2025).

Ob takšni raznolikosti ribjih vrst ni čudno, da ima ribištvo na Baltiku dolgo tradicijo. Njegove korenine segajo že v kameno dobo. Za obalna ljudstva je bil ribolov eden glavnih dejavnikov preživetja (History of catches..., 2025). Med najpomembnejšimi vrstami Baltika je skozi stoletja

močno izstopala trska. Arheologi so njene kosti našli v naselbinah iz 6. in 11. stoletja. O pomembnosti trske na območju Baltika priča dejstvo, da so v 15. in 16. stoletju s trskami ljudje celo plačevali davke. Trska je od 16. do 19. stoletja veljala tudi za pomembno izvozno blago (History of catches..., 2025; Ojaveer, 2007).

Tudi ribolov sleda ima v Baltiku bogato zgodovino. Njegovi začetki segajo v čase Hanzatske zveze, ko je bil sled ena najpomembnejših surovin trgovanja z južno Evropo. Prve zanesljive zapise o ulovu zasledimo že konec 16. stoletja na južnem Baltiku, kjer so ribiči morali plačevati davke v obliki sledov, če so hoteli dobiti dovoljenje za ribolov (History of catches..., 2025).

V začetku 20. stoletja so se z razvojem večjih, modernejših in zmogljivejših ladij zgodile velike spremembe v načinu ribolova. Ribiči so lahko dosegli bolj oddaljena območja, kar je močno povečalo ulov. Ulov trske, sleda in papaline je začel eksponentno naraščati ter dosegel rekordne vrednosti (History of catches..., 2025; Ojaveer, 2007; Röhrbein, 2021). Posledica tega pa je danes eden največjih izzivov Baltskega morja – prekomerni ribolov oziroma prelov.

Kljub znanstvenim priporočilom za zmanjšanje lovnih kvot ključnih vrst ribolovni pritisk ostaja visok, kar resno ogroža obstoj pomembnih ribjih staležev, med njimi sleda, papaline in trske. Baltski sled je bil tako leta 2024 že prekomerno izlovljen; strokovnjaki ocenjujejo, da se njegova populacija še več let verjetno ne bi povrnila na varno raven niti ob popolni ustavitvi ribolova. Še slabše je stanje trske – za leto 2026 je bil priporočen celo ničelni ulov (Baltic Sea Brief 77, 2025; Han in sod., 2025; Stempel, 2025). Nekdaj pogosti jesetri pa so iz Baltika žal povsem izginili (History of catches..., 2025).

Med gozdovi in jezeri Baltika

Moram priznati, da se mi je notranost baltskih držav na trenutke zdela precej monotona. Dolge, rahlo valovite ceste so se vlekle čez gozdnato pokrajino notranjosti. Še dobro, da je bilo ob poti toliko jezer, ki so razbila enoličnost in ponujala prizore, ob katerih si se moral ustaviti in jih zaobjeti v fotografski objektiv.

Baltske države skupaj premorejo več kot 7.000 jezer, ta pa pomembno prispevajo k njenim sladkovodnim virom (Aleksejevs in sod., 2011; Balter, 2025; FAO Aquastat reports, 2016; Rebernik, 2009). V spominu mi je najbolj ostalo jezero Peipsi (drugače poimenovano tudi Čudsko jezero), pa ne zaradi imena, ki spominja na znano pijačo, temveč zaradi svoje osupljive velikosti. Ko stojiš na njegovi

Jezero Peipsi (Čudsko jezero)

obali, ne vidiš na drugo stran – deluje skoraj kot morje. Jezero leži na meji med Estonijo in Rusijo in je največje mejno jezero v Evropi. Pokriva območje 3.555 km², kar je nepredstavljiva velikost; predstavlja skoraj petino površine Slovenije (Kapanen, 2018).

Znanka iz Estonije mi je zaupala, da imajo številni prebivalci baltskih držav ob jezerih svoje počitniške hišice ali poletne domove, pogosto imenovane dače. Tam med počitnicami radi ribarijo in se družijo. Zima pri tem ni nobena izjema – ko jezera zamrznejo, se domačini posvetijo posebni vrsti ribolova na ledu. Družine in prijatelji se zberejo na zamrznjenih jezerih in lovijo ribe skozi izvrtane luknje.

V baltskih državah ima ribolov dolgo zgodovino, ki se še danes odraža v njihovi kulturni dediščini. Za tamkajšnje ljudi ribolov pomeni več kot le ulov ribe – je priložnost, da se umaknejo od hitrega tempa vsakdana, se povežejo z naravo in preživijo čas z najbližjimi.

Besedilo in fotografiji: dr. Tjaša Kodela

Viri in literatura:

Aleksejevs E., Birzaks J., 2011. Long-term changes in the ichthyofauna of latvias Inland waters. Scientific Journal of Riga Technical University, 7, 9- 18. DOI: 10.2478/v10145-011-0022-2

Bater, J. H., Misiunas J. „Baltic states“. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/place/Baltic-states>

Baltic sea facts, 2024. URL: <https://johnnurmisenfaat.fi/en/baltic-sea/baltic-sea-information/>

Bałyckie gatunki ryb, 2025. URL: <https://naturalniebałyckie.pl/en/education/bałyckie-gatunki-ryb>

FAO Aquastat reports, 2016. Country profile – Estonia.

Han, K.Y., Brennan, R.S., Monk. C.T., Jentoft, S., Helmerston, C., Dierking, J., Hüsey, K., Endo Kokubun, E., Fuss, J., Krause-Kyora, B., Thomsen, T.B., Heredia, B.D., Reusch, Th. B.H. (2025): *Genomic Evidence of Fisheries Induced Evolution in Eastern Baltic cod*. Science Advances. <https://doi.org/10.1126/sciadv.adr9889>

History of catches in the Baltic sea, 2025. URL: <https://helcom.fi/action-areas/fisheries/commercial-fisheries/history-of-catches-in-the-baltic-sea/>

Hydrology of the Baltic sea, 2025. URL: <https://fundacjamare.pl/en/hydrology-of-the-baltic-sea/>

Kapanen G., 2018. Lake Peipsi as a biggest transboundary lake in Europe. *Dynamiques environnementales*, 42, 398-409. DOI : <https://doi.org/10.4000/dynenviron.2680>

Ojaveer, H., Awebro, K., Karsdottir H. M., MacKenzie, B. R., 2007. Swedish Baltic Sea fisheries during 1868-1913: Spatio-temporal dynamics of catch and fishing effort. *Fisheries research*, 87, 137-145.

Rebernik D., 2009. Osnove fizične geografije Evrope. Ljubljana, Filozofska fakulteta, 184 str.

Röhrbein, M., 2021. Rise and fall of the Baltic sea flatfish fishery in the interwar period. *Arcadia*, 14. DOI: [10.5282/rcc/9322](https://doi.org/10.5282/rcc/9322).

Stempel, R., 2025. A snapshot of the situation of the Baltic sea ecosystem and fisheries. Our Baltic conference, Stockholm, Sweden. URL: https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://helcom.fi/wp-content/uploads/2025/10/Our-Baltic-Conference-Stockholm_30092025.pdf&ved=2ahUKEwibm-mn2K6RAxVu_7sIHVMQFkQFnoECBoQAQ&usq=AOvVaw1ja8d2M1SpDMU1xBpL-Wdw

The Baltic sea and its fish species, 2025. URL: <https://balticseafishing.com/the-baltic-sea-and-its-fish-species/>

World atlas. Adriatic sea. URL: <https://www.worldatlas.com/seas/adriatic-sea.html>

Najuspešnejši tekmovalci in organizatorji 1. tekme DP LRM U-18, RD Medvode

AŽBE LEDINŠEK, NAJBOLJŠI MLADI RIBIČ V LOVU RIB Z UMETNO MUHO

V tekmovalnem letu 2025 je za naziv najboljšega v lovu rib z umetno muho tekmovalo 11 mladih ribičev iz 5 ribiških družin, ki so se pomerili na štirih tekmah.

Leto 2025 je bilo za državno prevenstvo v lovu rib z umetno muho za mladince (DP LRM U-18) leto, kjer smo z avtorji in hitrejšega prenašanja znanja med tekmovalci nadaljevali s spremembami, ki smo jih uspešno vpeljali v leto 2024.

Kot zelo dobrodošla se je izkazala uvedba novega načina sojenja, ki ribiškimi družinam olajša organizacijo tekem. Nov sistem tekem smo povzeli po sistemu, ki ga poznamo pri članih, kjer vsak tekmovalec sodi in lovi. Obstoječ sistem smo zaradi manjšega števila prijavljenih tekmovalcev uspeli dodobra prilagoditi tako, da smo uvedli sistem lovi-sodi-sodi-lovi, pri čemer vsak tekmovalec enkrat lovi na novem in enkrat na že prelovljenem sektorju. Poleg tega po novem sistemu sojenja ribiška družina, ki organizira tekmovanje, potrebuje samo enega sodnika (po obstojećem sistemu je organizator moral imeti toliko sodnikov, kot je bilo tekmovalcev) in s tem smo olajšali organizacijo tekem. Prav

Najuspešnejši tekmovalci DP-LRM U-18 v 2025 z Leve, 2. mesto Marcel Preželj, 1. mesto Ažbe Ledinšek, 3. mesto Gal Giodani

Najuspešnejši tekmovalci 2. tekme DP LRM U18 z leve, 2.mesto Erazem Brodnik, 1.mesto Marcel Prežljelj, 3.mesto Ažbe Ledišek.

tako pa nov sistem sojenja omogoča, da mlajši tekmovalci s sojenjem bolj izkušenim tekmovalcem hitreje nabirajo izkušnje in izpopolnjujejo svoje ribiško znanje. Organizator tekem se je lahko sam odločil, po katerem sistemu bo potekalo tekmovanje.

V sklopu izvedbe tekmovanj v lovu rib z umetno muho za mlade U-18 smo v tekmovalnem letu 2025 predvideli 6 tekem v 4 terminih, ki so bili razdeljeni na dva spomladanska in dva jesenska.

Kljub dobremu načrtovanju je bilo tekmovalno leto organizacijsko zelo zahtevno, saj vreme ni in ni želelo sodelovati. Prva in druga tekma DP LRM U18 sta bili predvideni v organizaciji RD Ajdovščina, kjer nam jo je vreme resnično zagodlo, saj so morali zaradi padavin in visokega vodostaja reke Vipave odpovedati tekmo v rednem in tudi v nadomestnem terminu.

Državno prvenstvo LRM U-18 se je tako začelo šele junija s tekmo na reki Sori v organizaciji RD Medvode.

Tekma na reki Sori je vedno nekaj posebnega, saj zaradi svoje bogate in raznolike ribje populacije za tekmovalce predstavlja poseben izziv. Je ena od rek, kjer mora tekmovallec znati poleg »tipičnih muharskih rib« pretentati tudi ciprinidne vrste rib.

Tekma, ki je potekala pri rahlo povišanem vodostaju, se je ponovno pokazala v vsem svojem sijaju in tekmovalcem ponudila zelo bogat ulov. Tekme se je udeležilo 8 tekmovalcev, ki so v treh urah ribolova uspeli ujeti kar 57

Tekmovalci med merjenjem ulova

Ažbe med utrujanjem ribe

rib. Mej ujetimi ribami so prevladovali šarenka, podust, mrena in platnica.

Zmagovalec tekme je s kar 17 ribami postal Gal Giodani pred drugouvrščenim Ažbetom Lediškom in tretjevrščenim Marcelom Prežljem. Največja ulovljena riba na tekmi je bila podust 53 cm, ki jo je uspelo pretentati Vidu Kosančiču.

Drugo tekmo DP LRM U-18 smo izvedli septembra na akumulacijskem jezeru Most na Soči v organizaciji RD Tolmin. Gre za edino tekmo DP, ki poteka na stoječi vodi in se lovi z brega.

Ker so tekmovanja LRM na stoječih vodah v tujini in na mednarodnih tekmovanjih redna praksa, smo se lani odločili, da jih tudi v Sloveniji vključimo v red del tekmovanj za DP. Tekmovanja na stoječih vodah zaradi pomanjkanja

MESTO	TEKMOVALEC	RD	Tekma 1. RD Medvode	Tekma 2. RD Tolmin	Tekma 3. RD Bled	Tekma 4. RD Bled	SKUPAJ kazenske točke
1	LEDINŠEK Ažbe	Šempeter	2	3	4	2	11
2	PREŽELJ Marcel	Bohinj	3	1	3	5	12
3	GIODANI Gal	Bled	1	4	2	8	15
4	BRODNIK Erazem	Bled	4	2	7	4	17
5	PALJK Tician	Ajdovščina	11	6	1	6	24
6	KOSANČIČ Vid	Bled	6	11	5	3	25
7	PALJK Marcel	Ajdovščina	5	6	8	8	27
8	MOOLMAN Jack	Bohinj	11	11	5	1	28
9	MRĐENOVIC Milan	Medvode	6	11	11	11	39
10	VUGA Tobija	Ajdovščina	8	11	11	11	41
11	LAHARNAR Taras	Bled	11	11	11	11	44

izkušenj za naše tekmovalce predstavlja še poseben izziv, saj je poleg poznavanja vode, izbire pravih vab in načina lova zelo pomembna tudi dobra tehnika muharskih metov, ki jo tekmovalci zaradi »moderne« tehnike lova ličinkarjenja dostikrat premalo vadijo.

Tokratno tekmo je poleg odlične organizacije RD Ajdovščina zaznamovala nizka udeležba tekmovalcev, saj se jih je udeležilo le šest.

Kljub temu da je bila tekma zaradi vetrovnih razmer še dodatno otežena in so se mladi ribiči soočili s številnimi poglobi rib, so uspeli uresničiti štiri ulove z izredno visoko povprečno velikostjo rib, ki je znašala kar 49 cm. Za dodatno popestritev pa je poskrbel ulov kapitalne mreje, ki je s svojimi 58 cm zmago prinesla Marcelu Prežljju. Drugo mesto si je s šarenko, dolgo 55 cm, priboril Erazem Brodnik pred tretjevrščenim Ažbetom Ledinskim.

Zadnji dve tekmi v DP LRM U-18 smo v nadomestnem terminu uspeli izpeljati konec septembra. Organizatorica tekem je tokrat bila RD Bled na reki Savi Bohinjki. Sava se je tokrat ob prihodu tekmovalcev pokazala v vsej svoji lepoti in ribjem bogastvu. Kljub strahu, da bo ribolov zaradi padavin in hladne vode slabši, je bilo ravno nasprotno. Tekmovalci so na tekmi enostavno sijali, saj so uspeli skupaj ujeti kar 46 rib, med katerimi je bila prečudovita 46 cm dolga šarenka, ki jo je uspel ujeti Gal Giodani.

Dopoldanska tekma se je odvijala od mosta v Ribnem dolvodno in tekmovalce razveselila z bogato bero predvsem šarenke. Zmaga je s trinajstimi ulovljenimi ribami pripadla Ticianu Paljku pred drugouvrščenim Galom Giodanijem in tretjevrščenim Marcelom Prežljjem.

Četrto in zadnjo tekmo DP LRM U-18 smo uspeli izvesti v popoldanskem terminu na spodnjem delu tekmovalne trase Save Bohinjke. Tudi v popoldanskem času so se prijemi rib kar vrstili, ribe so bile aktivne tudi na površini, kjer so predvsem na mirnejših delih reke lipani pridno pobirali suhe muhe naših tekmovalcev. Kljub bogati dopoldanski tekmi so tekmovalci tudi popoldan pokazali ogromno znanja in tekmovalnosti, saj jih je med drugim spodbujalo dejstvo, da je v borbi za naslov državnega prvaka še vse odprto. Zmago si je tokrat z osmimi ujetimi ribami uspel priloviti

Jack Moolman, pred drugouvrščenim Ažbetom Ledinskim in tretjevrščenim Vidom Kosančičem.

Po zaključeni zadnji četrti tekmi smo se z vsemi sodelujočimi na zadnji tekmi zbrali v Casting centru Ribno, kjer smo ob bogati pogostitvi in izmenjavi izkušenj in ribiških zgodb težko pričakovali razglasitev skupnih rezultatov DP LRM U-18 ter podelitev težko prilovljenih priznanj in pokalov.

Na tekmi se nam je tokrat pridružil tudi sekretar RZS mag. Igor Milič, ki je že med tekmo s skrbnim očesom spremljal tekmovalce, na podelitvi pa je našim tekmovalcem namenil zelo poučen govor in nato vse mlade nadobudne tekmovalce razveselil s podelitvijo pokalov za najboljše tri tekmovalce v skupni razvrstitvi DP LRM U-18.

Tretje mesto v skupni razvrstitvi DP LRM-U18 je dosegel Gal Giodani (RD Bled), drugo mesto je dosegel Marcel Preželj (RD Bohinj), državni prvak DP LRM U-18 za tekmovalno leto 2025 pa je postal Ažbe Ledinšek (RD Šempeter).

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil organizatoricam tekem RD Tolmin, RD Medvode, RD Bled in RD Ajdovščina za izvedbo tekem na izjemno visokem nivoju in za veliko fleksibilnost, ki so jo pokazale pri nenehnih iskanjih nadomestnih terminov za izvedbo tekem. Prav tako vse pohvale novemu državnemu prvaku Ažbetu Ledinsku in ostalim tekmovalcem za dosežene rezultate, ki so s svojo tekmovalnostjo, vztrajnostjo, znanjem in v duhu »fair playa« pripomogli, da smo državno prvenstvo zaključili z bogato bero ulovljenih rib, izkušenj in dejstvom, da smo celotno sezono izvedli brez ene same pripombe.

Kljub vsemu pa ne moremo mimo dejstva, da je tekmovalno leto DP LRM U-18 2025 zaznamovalo zelo nizko število prijavljenih tekmovalcev. Zavedati se moramo, da za uspešnimi tekmovalci stojijo ribiške družine, ki preko mentorjev predajajo svoje znanje in izkušnje mladim ribičem. Ključ do kakovostnih tekmovalcev, ki tekmujejo v tej kraljevi disciplini ribolova in kjer najuspešnejši naše barve zastopajo tudi na svetovnem prvenstvu in ostalih mednarodnih prvenstvih, so ravno ribiške družine, ki s pomočjo mentorjev usmerjajo svoje mlade ribiče.

Besedilo in fotografije:
Andrej Ledinšek

IZJEMNIM PTUJČANOM KAR TRIJE NASLOVI DRŽAVNIH PRVAKOV V LRP 2025

V predzadnjem januarskem vikendu smo se v prostorih sevniškega hotela Ajdovec zbrali številni športni ribiči na podelitvi priznanj za lanskoletne dosežke v lovu rib s plovcem in s tem zaključili zelo uspešno športnoribolovno tekmovalno leto 2025.

Slavnostna razglasitev se je začela s pozdravnimi besedami predsednika tekmovalne podkomisije v lovu rib s plovcem Petra Jankoviča. Peter je v svojem nagovoru pozdravil vse prisotne, med katerimi sta bila deležna posebne pozornosti predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl in predsednik tekmovalne komisije RZS Žiga Pavlič.

V nadaljevanju se je Peter prisotnim zahvalil za udeležbo. Še posebej je pohvalil dosledno opravljeno delo komisarja državnega ligaškega tekmovanja iz RD Barje Jana Samca, ki je bil spričo lepih besed predsednika nagrajen s spontanim aplavzom vseh navzočih udeležencev.

Na govorniškem mestu se je Petru Jankoviču pridružil predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl, ki je v prijetnem nagovoru najprej namenil čestitke našemu aktualnemu »vicesvetovnemu prvaku« (2. mesto na SP v LRP – BIH 2025) Alešu Kanclerju iz RD Ptuj in s tem še dodatno popestril prijetno slavnostno vzdušje.

V svojem nagovoru je predsednik RZS med drugim poudaril in opozoril na pravi pomen humanega odnosa do *naše svete ribe*, kot se je izrazil, in dejal, da smo tekmovalci lahko zelo pomembni vzorniki našim mladim ribiškim naslednikom, ki jim moramo v bodoče nameniti še več pozornosti in pomoči pri njihovem spoznavanju pomembnih vrednot, ki so ključnega pomena na njihovi poti. Na koncu se je zahvalil prizadevnima članoma UO RZS Žigi Pavliču in Petru Jankoviču za uspešno vodenje komisij, kot tudi ostalim prizadevnim športnim ribičem za njihov pomemben doprinos k naši uspešni mednarodni predstavitvi Slovenije na športnotekmovalnem prizorišču.

Predsedniku RZS in predsedniku podkomisije LRP se je z govorom pridružil tudi predsednik tekmovalne komisije RZS Žiga Pavlič.

Med nagovorom je prizadeven in zelo korekten predsednik predstavil spremembe pravilnika o sestavi reprezentance, ki so ga oblikovali in sprejeli člani TK RZS. Slednji je sedaj bolj primerljiv ostalim priznanim športom v svetu. Na koncu je navzoče še povabil, da se v čim večjem številu udeležijo tečaja za športne delavce ribiških športnotekmovalnih panog, ki ga je organiziral v sodelovanju članov - predsednikov podkomisij z znatno pomembno podporo Mira Žaberla, predsednika RZS.

Na lanskoletnem DP v LRP je sodelovalo podobno število tekmovalcev, tako v ekipnem kot posameznem tekmovanju, kar je že nekaj desetletij utečena praksa v ponavljajočem se sistemu tekmovanj DP.

Prav je, da ob tej priliki seznanimo vse naše »nove ribiške sotovarišice in tovariše«, ki so se nam v tem letu pridružili in že berejo naše glasilo Ribič, da vsak v primeru, da je zadnji, prejme toliko negativnih točk, kot je število tekmovalcev v njegovem sektorju. Točke se po končanem tekmovanju seštevajo in s tem določijo uspešnost tako posamičnega kot ekipnega dosežka. A v primeru enako prejetih negativnih točk določi končno uvrstitev skupna teža ujetih rib tekmovalca oz. vseh tekmovalcev ekipe.

Tako v svetovni kot naši slovenski športnoribolovni tekmovalni dejavnosti so prizadevni tekmovalci za svoje delo lahko nagrajeni tudi »z nepozabnimi zgodovinskimi dosežki«, ki so sicer težko dosegljivi v močni konkurenci izjemnih tekmovalcev.

Slednjim so se tokrat z izjemnimi zaporedno doseženimi prvimi mesti oz. posamičnimi dosežki v A-ligi pridružili izvrstni tekmovalci RD Ptuj, ki so dosegli vse, kar je bilo na lanskoletnem DP v LRP možno uloviti.

Predsednik RZS Miro Žaberl in družbi državnih prvakov RD Ptuj (z leve): Aleš Kancler, Matjaž Mesarič (trener in vodja), Aleks Mesarič, Tomaž Jakin in Žiga Pavlič, manjkata člana ekipe: Davor in Bojan Božič – trener in vodja.

Z osvojenimi prvimi tremi mesti v A-ligi posamezno so z leve: Aleš Kancler, 2. mesto, prvak Žiga Pavlič in Aleks Mesarič, 3. mesto; vsi RD Ptuj.

Z leve: predsednik Miro in tokrat nepremagljivi tekmovalci lige posamezniki: Aljaž Javernik, 2. mesto, Jernej Ambrožič, 1. mesto, in Iztok Štraus, 3. mesto.

Najuspešnejši tekmovalci B-liga posamezno so (z leve): Jezovšek Miha, 2. mesto, Damjan Tomažič, 1. mesto, in Tilen Kojc, 3. mesto.

V družbi predsednika RZS so se naslova državnih prvakov B-lige veselili: Miha Mivšek, Miha Jezovšek, Žiga Lampič, Uroš Posega in (spredaj) Simon Čož - vodja ekipe in Žiga Pirnat.

Naslov ekipnih prvakov - veteranov je osvojila RD Majšperk v sestavi (z leve): Elvis Gajzer, Franc Tomanič, Iztok Štraus in Zvonko Furman, predsednik RD.

Rezultati DP LRP 2025

A-liga

Prvo mesto in s tem naslov državnih prvakov je prepričljivo osvojila tokrat nepremagljiva ekipa RD Ptuj, ki je skupno prejela le 113,5 negativnih točk. Sestavljali so jo Žiga Pavlič (njihov najuspešnejši tekmovalac), Aleš Kancler, Aleks Mesarič, Tomaž Jakin in Davor Božič; vodji sta bila Bojan Božič in Matjaž Mesarič. Bivši državni prvaki RD Radeče so bili tudi tokrat blizu osvojitvi naslova in osvojili 2. mesto ter prejeli 161,5 NT; 3. mesto je osvojila RD Ruše1, ki je prejela 186 NT; nevaležno, a za naše zelo mlade tekmovalce RD Brestanica Krško je osvojeno 4. mesto (249 NT) izjemno presenetljivo lep dosežek. Po skupnem seštevku »starostnih let« naših najstarejših tekmovalcev je bila ekipa RD Ptuj Jure, sicer naše dolgoletno najstabilnejše ekipe A-lige, ki ne pozna prehoda v nižji rang tekmovanja, 5. (249,5 NT); 6. je RD Brežice (272 NT); 7. RD Slovenska Bistrica (289 NT); 8. RD Murska Sobota (301 NT); 9. RD Pesnica Lenart (308 NT); 10. RD Sevnica (314 NT); 11. RD Majšperk (328,5 NT) in 12. RD Ruše2 (355 NT).

Po pravilniku se zadnji dve uvrščeni ekipi selita v B-ligo tekmovanja, mi pa jima želimo čim hitrejšo vrnitev v našo prvo državno ligo, ekipnim prvacom s Ptuja pa za njihov četrti naslov in njihov skupni šesti (prvega so osvojili leta 1991) iskreno čestitamo, kot tudi ostalim ekipam za njihove dosežke.

Žiga Pavlič (RD Ptuj) je državni prvak A lige v LRP 2025 posamezno

Žigi je uspel »veliki ulov« – tako rib kot sektorsko osvojenih prvih mest – ter s tem minimalni možni prejem le 6 negativnih točk in osvojitev naslova državnega prvak.

Omenjenemu izjemnemu dosežku se je Žigi z doseženim 2. mestom le za točko razlike približal njegov klubski sotekmovalec – naš izjemno uspešni tekmovalac (aktualni svetovni podprvak) Aleš Kancler, ki je prejel 7 NT. 3. mesto je osvojil priznani tekmovalac s Ptuja, naš večkratni reprezentant Aleks Mesarič, s prejetimi 11 NT.

Sašo Nedelko, RD Radeče, bivši državni prvak« A-lige, je tokrat osvojil 4. mesto (13 NT), 5. Tomaž Jakin iz ekipe prvakov RD Ptuj (13 NT), 6. Robert Kolegar – RD Ruše1 (13 NT), 7. mesto je osvojil Jernej Ambrožič – Ambro – RD Radeče (14 NT), 8. Robert Makuc – RD Radeče (16 NT), 9. Davor Božič – RD Ptuj (17), 10. Lenart Pikelj – RD Brestanica Krško (18 NT), 11. Mitja Kmetec – RD Pesnica Lenart (19 NT), 12. Ciril Klemenc – RD Ruše1 (20 NT) itd.

Prvih 12 uvrščenih tekmovalcev A-lige posamezno in lige posameznikov se uvršča v reprezentanci za evropsko in svetovno prvenstvo.

Z omenjenimi dosežki tekmovalcev RD Ptuj se ponovno beleži še ena »neverjetno uspešna zgodovinska zgodba« naše dolgoletne športnobilovne dejavnosti, za kar si naši izjemni tekmovalci s Ptuja nedvomno zaslužijo čestitke!

B-liga

V B-ligi je v LRP tokrat tekmovalo 11 ekip z željo doseči čim višjo uvrstitev ali celo zmagati in se s tem dosežkom uvrstiti v najvišje ligaško tekmovanje.

Slednje je uspelo uresničiti najuspešnejši ekipi, izjemno prizadevnim tekmovalcem RD Grosuplje, ki so s prejetimi 160 negativnimi točkami osvojili 1. mesto in s tem naslov državnih prvakov. Za omenjeno ekipo državnih prvakov so uspešno tekmovali: Miha Jezovšek, Uroš Posega, Žiga Lampič, Žiga Pirnat in Miha Mivšek. Zelo uspešno jih je vodil Simon

Najuspešnejši tekmovalci »master« - posamezno so (z leve): Martin Smole, 2. mesto, ponovno je osvojil 1. mesto Iztok Štraus. Herman Toplak je osvojil 3. mesto.

Tokrat nepremagljivi »veterani« - posamezno so (z leve): Srečko Lamut, 2. mesto, državni prvak Bojan Stermšek in Štefan Černjavič, ki je osvojil 3. mesto.

Čož. Ekipa RD Novo mesto je za šest točk zaostala (166 NT) za prvaki lige in se z osvojenim 2. mestom vrača v družino A-lige. To žal tokrat ni uspelo ekipi RD Radgona, ki je osvojila 3. mesto in ob tem prejela 186,5 NT. 4. mesto je osvojila RD Šempeter (207 NT), 5. RD Ormož (217 NT), 6. RD Mozirje (220 NT), 7. RD Novo mesto 2 (249,5 NT), 8. RD Zagorje (259 NT), 9. RD Velenje (289 NT), 10. RD Maribor (345,5 NT) in 11. mesto je pripadlo ekipi RD Radlje (347,5 NT), ki šele spoznava tekmovalce, ki so, po videni oceni njihove prizadevnosti, na pravi poti uspešnih tekmovalcev.

B-liga posamezno

Tokrat sta se za naslov državnega prvaka B lige potegovala priznana tekmovalca – bivša občasna reprezentanta v LRP, Damjan Tomažič (RD Radgona), ki je tokrat osvojil kar pet prvih mest in le eno drugo, ter prejel le 7 negativnih točk (NT) za osvojitve 1. mesta, in Miha Jezovšek (RD Grosuplje), ki je le za tri točke zaostal za prvacom ter osvojil 2. mesto. Tilen Kojc je že večkrat potrdil, da je najuspešnejši tekmovalac RD Mozirje in Savinjske doline; tokrat je osvojil 3. mesto s prejetimi 11 NT. Z osvojenim 4. mestom je prijetno presenetil mladi perspektivni tekmovalac Urban Mišič - RD Novo mesto (12 NT), 5. je Jože Sehur - Rd Novo mesto (14 NZ) 6. priznani tekmovalac doline ob reki Dravi Jani Sluga - RD Ormož (14 NT, a manjšo t. rib), 7. je bil mladi nadarjeni tekmovalac Matic Grivec - RD Šempeter (15 NT), 8. Uroš Posega - RD Grosuplje (17 NT), 9. Andrej Ložič - RD Mozirje (18 NT), 10. Milan Zvonar - RD Šempeter (tudi 18 NT) itd.

Državna liga LRP posamezniki

V omenjeni ligi tekmujejo naši najuspešnejši slovenski tekmovalci, ki se želijo uvrstiti v reprezentanco za nastop na evropskem ali svetovnem prvenstvu. Med slednjimi so tudi tisti tekmovalci, ki si želijo le dodatno izpopolniti tekmovalno znanje lova rib med našimi vrhunskimi tekmovalci, kot je Jernej Ambrožič - Ambro, Mitja Kmetec, Aleš Kancler itd.

V zelo zanimivem in izenačenem tekmovalstvu je bil Ambro (naš do danes edini svetovni prvak) tudi tokrat najuspešnejši in je z le desetimi prejetimi negativnimi točkami osvojil pokal državnega prvaka. Aljaž JAVERNIK je bil le za točko manj uspešen – prejel je 11 NT in osvojil 2. mesto, Iztok Štraus je prejel 12 NT in zasedel 3. mesto, 4. je osvojil naš bivši »vice šampion« Mitja Kmetec (13 NT), 5. Robert Kolegar (15 NT), 6. Rok Vinko – tudi 15 NT, a z manjšo težo ujetih rib; 7. Boštjan Sivec (16 NT), 8. Rok Javornik 16 NT, 9. Damjan Tomažič (18 NT), 10. Ciril Klemenc (19 NT), 11. Žiga Pavlič (tudi) 19 NT in 12. mesto, ki še daje možnost reprezentančno uvrstitve, »je ujel« Tomaž Jakin (20 NT) itd.

Skupno je sodelovalo 26 tekmovalcev.

Zbirni doseženi rezultati tekmovalcev nam prikažejo, da imamo tokrat za udeležbo na SP, ki ga organizira Portugalska (5. in 6. junij 2026), izredno močno reprezentanco, ki jo bomo predstavili v eni od naslednjih številčk našega Ribiča.

Predsednik RZS podeljuje pokal državnega »master« Iztoku Štrausu, prvaku predsedniku RD Ruše v »družbi delavne ekipe prireditve«, ki jo sestavljajo: Žiga Pavlič, Jana Samec in Peter Jankovič.

Ekipo DP v LRP VETERANI

V kategoriji master tekmujejo mlajši veterani, stari od 55 do 65 let, a v najstarejši kategoriji veterani tekmujejo tekmovalci, ki so stari od 65 let. Ja, kar lepo število nas je takih, ki nas ribičija domala združuje in »pomlajuje« že kar nekaj desetletij.

V ligi veteranov je v letu 2025 sodelovalo kar 15 ekip s po štirimi tekmovalci, med katerimi je bila najuspešnejša ekipa RD Majšperk, ki je skupno prejela 88,5 NT in osvojila naslov državnih prvakov. Ekipa RD Ptuj je osvojila 2. mesto z 91,5 NT; ekipa RD Brestanica Krško je osvojila 3. mesto s prejetimi 94 NT, nehvaležno 4. mesto je zasedla ekipa RD Brežice1 (103,5 NT), 5. RD Novo mesto (110,5 NT), 6. RD Maribor (114,5 NT), 7. RD Barje1 (123 NT), 8. RD Koroška (129 NT), 9. RD Barje2 (131 NT), 10. RD Radgona (135 NT), 11. RD Celje (tudi 135 NT, s slabšo t. rib), 12. RD Ajdovščina (136,5 NT), 13. RD Radeče (137 NT), 14. RD Kostanjevica VDE (140 NT) in 15. RD Brežice2, s prejetimi 145 negativnimi točkami.

Državna liga master posamezno

S polovičko točke prednosti (11,5 NT), a z doseženo drugo največjo skupno težo (70.320 g) je naš priznani reprezentant v LRP in dolgoletno uspešni predsednik RD Ruše Iztok Štraus v zelo izenačeni konkurenci tekmovalcev uspel osvojiti 1. mesto in s tem naslov državnega prvaka. Martin Smole (RD Brežice2) je z osvojitvijo 2. mesta (12 NT) ponovno dokazal, da je izjemno uspešen tekmovalac, saj se mu je naslov prvaka le »za las« izmuznil iz rok. Tesno »z ramo ob rami« sta se borila za tretjo stopničko Herman Toplak (RD Maribor) – 13 NT, ki je osvojil 3. mesto,

Nesporno najuspešnejši posameznik DP v LRP - 2025 je predsednik ŠTK - RZS - Žiga Pavlič, RD Ptuj.

Dva naša športnoribolovca »odličnjaka in prvaka« sta nedvomno »Ambro« v lovu s plovcem in Miro v lovu rib z umetno muho.

Na slavnostni prireditvi v Sevnici ni manjkalo prijetnega razpeloženja.

in večkratni reprezentant Franc Tomanič, ki je tokrat tekmoval za ekipo RD Majšperk (tudi 13 NT, a manjšo t. rib) in osvojil 4. mesto, 5. je zasedel Mihael Hrovatič - RD Novo mesto (14,5 NT), 6. Iztok Robnik iz ekipe RD Barje2 (16 NT) itd.

V omenjeni ligi je na vseh tekmah sodelovalo 29 tekmovalcev, od katerih se je prvih pet najuspešnejših uvrstilo v master reprezentanco za nastop na SP 2026.

Državna liga veteranov

Vzorni športni ribič - naš sotekmovalec v LRP s Ptuja Bojan Stermšek - je z osvojenim 1. mestom (11,5 NT) dodal še tretji naslov državnega prvaka k že omenjenima naslovoma državnih prvakov in s tem tako rekoč postavil »piko na i« nedavnim težko ponovljivim dosežkom. V zadnjem desetletju izredno uspešen tekmovalec veteran Srečko Lamut (RD Brestanica Krško) je osvojil 2. mesto (12 NT) in le malo je manjkalo, da ni svoji bogati »beri« veteranskih državnih naslovov dodal še enega. Štefan Černjavič iz ekipe RD Ajdovščina je osvojil imenitno 3. mesto (13 NT), 4. je osvojil znani večkratni veteranski reprezentant Dušan Horvat - RD Ptuj (tudi 13 NT, a slabšo t. rib), 5. Bregar Zdravko - RD Brestanica Krško (tudi 13 NT, a sla.t. rib), 6. »Pero« Dimitrovski - RD Brežice1 (14 NT) itd.

Vsem tekmovalcem, ki so se uvrstili v slovensko reprezentanco, iskreno čestitamo in želimo, da se jim njihove želje uresničijo, ostalim pa želimo več športnotekmovalne sreče v letu 2026.

Besedo imajo naši državni prvaki v LRP, ki so nam zaupali sledeče:

Žiga Pavlič: »Sezona 2025 je bila izjemno uspešna in najboljša doslej. Na osmih tekmah mi je uspelo doseči kar šest zmag, ob tem pa še eno drugo in tretje mesto. Posebej velja poudariti, da na nobeni tekmi nisem imel prednostnega krajnega štartnega mesta, kar dodatno potrjuje nenehno visoko raven mojih nastopov, poleg tega pa sem na dveh tekmah presegel težo 60 kg ujetih rib - pretežno sr. koresljev, kar je zagotovo rekord trase v Krašičih. Tudi ekipno smo prikazali izredno pripravljenost, saj smo na eni izmed tekem prejeli le 6 NT, kar je fenomenalen dosežek. Zgodovinski dosežek za RD Ptuj predstavlja posamezno trojno uvrstitev na stopničke. Poleg mojega uspeha sta drugo in tretje mesto osvojila aktualni svetovni podprvak Aleš Kancler ter Aleks Mesarič, kar doslej še ni uspelo doseči nobeni ekipi. Ekipno smo sezono zaključili s suvereno skupno zmago in veliko točkovno prednostjo, kar je jasen in odločen odgovor na nekoliko nenavadno bivšo 2024 tekmovalno sezono.«

Aleš Kancler: »Ob ponovni osvojitvi naslova ekipnih državnih prvakov sem zelo vesel in ponosen na ekipo. Dosegli smo izjemen ekipni rezultat (izstopa rezultat 4. tekme, kjer smo dosegli zmago s samo 6 negativnimi točkami), kot tudi v posamezni konkurenci, kjer smo se vsi nastopajoči tekmovalci naše ekipe RD Ptuj uvrstili v prvo deseterico in zasedli vsa

tri prva mesta. Po zaključku »sanjske« sezone pa so misli že usmerjene v naslednjo, kjer bo vrhunec - svetovno prvenstvo na Portugalskem.«

Jakin Tomaž: »Težko je opisati tako uspešno celotno sezono. Mislim, da jo bo težko ponoviti. Uspešni smo bili v vseh prvinah izvajanja ribolova. »Kapo dol« sotekmovalcem in našima trenerjema.«

Davor Božič: »S svojimi ribolovnimi nastopi sem še kar zadovoljen in upam, da bom imel v letošnji sezoni več časa za treninge in bom dosegal še boljše rezultate. Moje misli za nadaljevanje uspešnega tekmovalnega ribolova so vedno pozitivne.«

Bojan Božič, trener - vodja ptujskih državnih prvakov, je dejal: »Fantom čestitke za osvojeni naslov, posebej ker jim je uspelo zbrati tako malo negativnih točk. Toda vedno si je treba želeli doseči še boljše rezultate. Osebnostno menim, da se moramo udeleževati SP ne glede, v kateri državi so. Tekmovalcem bi svetoval, naj se na tekmovanjih ob doseženih slabih rezultatih ne izgovarjajo na srečo, temveč naj se zanašajo na svoje znanje in na pravilne odločitve izvajanja ribolova.«

Matjaž Mesarič, trener - vodja ptujskih državnih prvakov, je poudaril: »Lansko tekmovalno leto je minilo v pravem tekmovalnem duhu s polno energije, kar se je poznalo tudi na doseženih rezultatih. Mislim, da smo presegli kar nekaj mejnikov glede na dosežke preteklih let, zato vse čestitke fantom. Želim si, da se to leto vsaj približamo tem doseženim rezultatom.«

Prvak B lige Damjan Tomažič: »Izjemno sem ponosen na osvojeno naslov prvaka lige B. Uspeli smo zgraditi močno in povezano ekipo, ki je skozi celotno sezono dokazovala kakovost in borbenost. Kljub odličnemu rezultatu ostajamo motivirani, saj je naš glavni cilj uvrstitev v ligo A. Verjamem, da smo na pravi poti in da bomo z nadaljnjim trdnim delom ta cilj tudi dosegli.«

Iztok Štraus: »Liga veteranov - master postaja iz leta v leto vse bolj zahtevna, saj se ji vsako leto pridružuje vse več odličnih ribičev, ki tekmujejo v A- kot tudi v B-ligi. Zato ubranitev lanskega naslova ni bila samoumevna, temveč izredno zahtevna. Do zadnje tekme se ni vedelo, kdo bo uspešnejši med nami, saj so bile točkovne razlike resnično minimalne. Seveda sem na osvojeni naslov zelo ponosen, saj je dobra vzpodbuda za novo tekmovalno sezono.«

Bojan Stermšek: »Zelo sem vesel naslova državnega prvaka veteranov, saj v ligi nastopajo številni priznani bivši kot sedanjí priznani tekmovalci slovenske državne reprezentance v LRP. S ponosom sem dvignil osvojeni pokal, saj sem z dosežkom izpolnil svoje želje in dodal svoj kamenček k čudovitemu mozaiku uspešnosti naše RD Ptuj. Ob tej priložnosti čestitam za izjemne dosežke našim ekipnim državnim prvakom, ter Alešu in Žigi za njune vrhunske rezultate.«

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

RIBIČI DRUŽNO V NOVO LETO 2026

Ob skrbno urejenem ribiškem domu RD Zagorje ob Savi smo se v hladnem decembrskem vremenu na brežini ribnika zbrali športni ribiči – nekateri z ribiško palico v roki, a drugi smo svoje hladne roke potisnili globoko v svoje žepe v nameri, da se družno s prazničnimi kapami na glavi »dostojno« poslovimo od leta, v katerem smo doživeli veliko zanimivega, športnoribolovnega in naravovarstvenega doživetja na bregovih naših voda.

Tudi tokrat, kot že mnogokrat do sedaj, smo prejeli prijazno povabilo zagorskih organizatorjev tekmovanj, za kar vedno poskrbi ribiško prizadevni Marinko Lelenc s svojimi ribiški sotovariši, ki skozi celo leto skrbijo za gojitveno ter športnoribolovno dejavnost, da tudi lepe ribe v ribniku »množično živijo« in ribiče radostijo.

Že kar tradicionalnega božično-novoletnega druženja tekmovalcev v lovu rib s plovcem v Zagorju se je tudi tokrat hladnemu vremenu navkljub udeležilo kar lepo število vztrajnih ribiških sotovarišev iz različnih RD Slovenije.

Ja, ne gre se ravno čuditi, saj prizadevni Marinko v povabilu na tekmovanje ni pozabil poudariti, da bo udeležence »pogrel« okusni pasulj z dišečo kavico.

Že na jutranjem zboru udeležencev, pred samim začetkom tekmovanj, smo v dobrem duhu popili toplo kavo in čaj, še dodatno pa so nas ogrele prijazne pozdravne besede Boštjana Cilenška - »Cileta«, podpredsednika RD Zagorje, sicer uspešnega športnega ribiča in tekmovalca v LRP. Boštjan se je tokrat zaradi odsotnosti dolgoletnega predsednika zagorskih ribičev Staneta Pozniča vključil v organizacijsko delo omenjenega dogodka.

In začelo se je zares ...!

Srečni ribič »Bato« je pazljivo zajel svoj ulov.

»Dobri Božički« z leve: Ernest, Marinko in Boštjan so poskrbeli za lačne želodčke.

Čudovit »zimski« ulov zmagovalca Marjana Barleta, mar ne?!

Sodnika - Božička sta imela polne »mrzle« roke dela.

Božički kljub mrazu niso skrivali zadovoljstva ob druženju.

Zimsko druženje ne bo pozabljeno.

Hladen jutranji piš vetra je rahlo valovil gladino ribnika in s tem naznanjal, da se bo le s težavo morda dalo premamiti krapa ali sr. koreslja, da zagriže tekmovalčevo ponujeno vabo na trnku.

A na prijetno presenečenje ni bilo ribiča brez ujete ribe in ni bilo opaziti prevelikega razočaranja pri manj uspešnih udeležencih tekmovanja.

Najbolj uspešni so bili ribiči, ki jim je žreb namenil lovno mesto v globljem delu ribnika, kjer so prijemale lepi krapi in med njimi tudi kakšen zajeten srebrni koreselj.

Po končanem štiriurnem tekmovanju je sledilo tehtanje ulova in podelitev nagrad. Najuspešnejši tekmovalci omenjenega pra-

zničnega tekmovanja so bili: **1. mesto** je osvojil **Marjan Barle** s težo 16.570 g ujetih rib (RD Sevnica), **2. mesto** **Andrej Remic** s t. 13.070 g (RD Novo mesto) in **3. mesto** je pripadlo **Andreju Dorniku** s t. 9.840 g (RD Zagorje), 4. mesto je zasedel Ludvik Korak s t. 9.220 g (RD Sevnica), 5. Domen Dornik s t. 9.050 g (RD Zagorje), 6. Igor Potočnik – »Bato« s t. 8.010 g rib (RD Sevnica), 7. Boštjan Rojc s t. 4.960 g rib (RD Brestanica Krško) itd.

Pookusnem pasulju in ob prijetnem ribiškem kramljanju smo si ob slovesu starega leta segli v roke z željami, da se v novem letu zopet srečamo in družimo na brežinah naših voda!

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

MED VALOVI IN VETROVI - OKTOBRSKA RIBIŠKA DOGODIVŠČINA V OMANU

»Ko se vrnemo, boš tudi ti napisal reportažo za Ribiča,« se je glasila odločna zahteva mojih ribiških tovarišev, Sebastjana in Boštjana, s katerima sem delil oktobrsko ribiško avanturo v Omanu. Če bi moral naše doživetje strniti v en sam stavek, bi lahko zapisal le: »O'man... this is bloody fishing.« In res, po sedmih dneh intenzivnega ribolova in urah garanja na zibajočem se čolnu so za nami ostale boleče mišice, nekaj krvavih prstov, dve zlomljeni palici in – kar je najpomembnejše – kup čudovitih spominov ter obilica ulovljenih rib. Oman nas je sprejel s soncem, valovi in neizprosno energijo Indijskega oceana, ki nikogar ne pusti ravnodušnega. Tam se človek hitro nauči, da ribolov ni le šport, temveč način, kako se pogleda vase – skozi potrpežljivost, vztrajnost in spoštovanja do morja.

Pa pojdemo na začetek. Pred odhodom v Oman sem slišal že marsikaj. Večerni pogovori s Sebastjanom in Boštjanom so se vedno znova sprevrgli v obujanje spominov na ulove mogočnih *GT-jev*, *amberjackov* in drugih morskih velikanov, ki prebivajo v tem delu Indijskega oceana. Seba je pogosto ponavljal: »To moraš poskusit. Ne da se opisat ... ampak po drugi strani to ni za vsakega.« Njegove besede so zvenele kot izziv – tisti pravi, ki ga ne moreš zavriniti. In ker imam rad izzive in potovanja, sem brez dolgega premisleka sklenil: »Fanta, tokrat grem zraven.« Tako se je začel naš projekt Oman – poln pričakovanj, priprav in tistega prijetnega nemira, ki ga čutiš, ko veš, da te čaka nekaj posebnega.

Rezervacijo termina pri lokalni ribiški agenciji A.B. Charter in nakup letalskih kart je rutinsko uredil Sebastjan – človek, ki ima v imeniku že pol arabskega osebja z otočja Khuriya Muriya, kamor smo se tudi namenili. Sam sem po duši in poklicu tehnik, zato sem imel že med pripravami tisoč in eno vprašanje glede opreme. Hitro mi je postalo jasno, da pribor, ki sem ga pri sladkovodnem ribolovu uporabljal doslej, tam ne bo prišel v poštev. Začel sem z nakupom ustrezne opreme, vab in drugih pripomočkov, potrebnih za vijačenje in t. i. džiganje (*angl. jiganje*) na morju. Ker sem v to vstopal kot popoln novinec, mi je del opreme velikodušno posodil Sebastjan, kot tudi nekaj drugih ribiških kolegov. Kot nav-

dušenec nad tehniko vijačenja sem izziv vzel resno. Oba s Sebastjanom sva v mladih letih marljivo modelarila in že od nekdaj rada ustvarjala, zato mi je Seba pripravil prav poseben izziv; izdelati svojo vabo in ujeti veliko ribo. Seveda je tudi tu Sebastjan opravil levji delež – sam je zasnoval in izdelal posebne modele vab »stickbait« za vijačenje, jaz pa sem jih dokončal z lepljenjem, barvanjem in končno obdelavo. A ker ne morem iz svoje kože, sem izdelal še svoja dva prototipa, ki sta se ponosno pridružila ostalim vabam v škatli.

Oktober v Omanu je idealen čas za vertikalno džiganje in lov na velike *amberjacke* – pri nas jim pravimo gofi. Zato sem se v mislih že med pripravami usmeril predvsem v to vrsto rib. Po tihem sem sicer upal tudi na prijem kakšnega *GT-ja*, vendar so mi izkušeni ribiči hitro razložili, da je oktober za to vrsto nekoliko manj ugoden. Velike primerke se sicer da ujeti, a prijemi so redkejši kot spomladi. Kot sem že napisal, da sem pri morskem ribolovu praktično zelenec, sem si zadal preprost, a zame pomemben cilj: v čim krajšem času osvojiti osnovno tehniko ribolova s čolna in, če bo sreča mila, ujeti vsaj eno omembe vredno ribo.

Po nekaj mesecih priprav in ducat izdelanih vabah je naposled prišel čas, da se odpravimo v obljubljeni ribiški raj – na otok Hallaniyat v Omanu, kjer se je pravkar začel jesenski del ribiške sezone. Dan pred odhodom nas je doletela

Giant trevally - GT 1

Yellowspotted trevally

GT 2 - 70 kg

neprijetna novica, ciklon, ki se je ustvaril v Indijskem oceanu, se je začel pomikati proti zahodu, torej proti Omanu. Od fantov, ki bodo v času našega ribolova naši ribiški vodiči, smo dobili tudi zanimivo sporočilo, ki se je glasilo: »Cyclone coming, bring more whiskey (ciklon prihaja, prinesite več viskija!).« 😊 Tako je obstajala realna možnost, da bo vreme oviralo ali celo onemogočilo ribolov v našem rezerviranem terminu, a ker sreča spremlja pogumne, smo se odločili, da bomo mislili le na ribolov in ne na oblake.

Otok Hallaniyat Oman

Po 24 urah potovanja smo končno prispeli v letovišče na otoku. Utrujeni, a navdušeni smo se takoj lotili priprave opreme. Naš ribiški vodič in krmar čolna Med je namignil, da je treba izkoristiti vsako uro, preden se vreme poslabša. In res, po dveh urah vezanja vozlov FG, nameščanja trnkov in živahnih debat z arabskimi kolegi smo že stali na čolnu, usmerjeni proti prvemu ribolovnemu mestu. Ko smo prispeli, me je Med hitro vpeljal v osnove vertikalnega hitrega džiga-

nja in že po nekaj metih sem na drugi strani vrvice začutil svoj prvi ulov. Navdušenje je bilo nepopisno, čeprav so moje misli večino časa tavale okrog enega samega vprašanja: kako ujeti ravnotežje in hkrati ohraniti osredotočenost na ribolov na zibajočem se čolnu? Medtem je Sebastjanu utrgala velika riba, Boštjan pa je imel še večjo smolo, že pri prvem resnem prijemu mu je riba odnesla ne le vabo, temveč tudi palico, ki se je po kratkem boju zlomila. Krvavi davek morja, kot bi rekli izkušeni ribiči. Sledil so prijemi manjših rib nekje do 5 kg, med drugim tudi manjšega primerka tune (*long tail tuna*), ki je šla z nami z namenom kulinarične poslastice (*sashimi*). Po dobrih dveh urah vznemirljivega ribolova smo se vrnili v letovišče z mešanimi občutki, a z iskrico v očeh. Sledila je večerja in bučna debata, ki se je vrtela okoli vab, GT-jev, ribiških taktik, da o političnih vprašanjih sploh ne bi izgubljal besed.

Ker je vremenska napoved napovedovala močan veter in visoke valove, so fantje iz agencije hitro pripravili rezervni načrt – določili smo ribolovne lokacije, ki bi jih v takšnih

Podpis

Blacktip trevally

Trumpetfish

razmerah še lahko dosegli, hkrati pa ostali dovolj blizu obale, da bi se ob morebitnem poslabšanju vremena lahko hitro vrnili v пристanišče. Zjutraj smo se tako odpravili na bližnjo lokacijo. Valovi so bili visoki, čoln je nemirno poskakoval, a z nekaj truda smo vseeno uspeli ujeti nekaj rib predvsem z vertikalnim džiganjem. Na trnek so se ujeli predvsem *Blacktip*, *Yellowspotted* in *Longmouth trevally*, ki so se borili z značilno trmo. Seba je tokrat džiganje prepustil nama z Boštjanom, sam pa se je posvetil vijačenju in upal na prijem kakšnega velikega GT-ja. Z Omanom in njegovimi velikani je bil že dobro seznanjen iz prejšnjih sezon, zato smo vsi tiho čakali, če se mu bo sreča spet nasmehnila. In res – kmalu je zrak razparal močan vzklík, takoj zatem pa tisti prijetni, značilni zvok kolesca, ki daje vedeti, da se na drugi strani dogaja nekaj resnega. Mojster Seba je s svojimi akrobatskimi pozicijami na zibajočem se čolnu hitro obvladal ribo, po približno desetih minutah napete borbe pa je ob njem na krovu ležal mogočen GT, težak med 55 in 60 kilogrami. Val navdušenja je preplaval vse prisotne. Sledilo je hitro fotografiranje, nato pa spoštljivo vračanje ribe nazaj v morje. Po adrenalinskem vrhuncu smo se lotili naslednje naloge – ujeti nekaj rib za kuhinjo našega šefa Luigija. Sebastjan je po kratkem premoru poskusil srečo še s poperji, midva z Boštjanom pa sva nadaljevala z džiganjem. Z nekaj vztrajnosti sva tudi midva ulovila dovolj rib za okusno večerjo, ki so nas vedno znova čakale v letovišču.

Napoved poslabšanja vremena za naslednja dva dni je postajala vse bolj resna, a ker so jutra in večeri po navadi mirnejši, smo se naslednjega dne odpravili na vodo že zgodaj zjutraj. Po nekaj urah je morje postalo vse bolj razburkano, valovi so naraščali, jaz pa sem se večino časa boril predvsem sam s sabo – s slabostjo in z želodcem, ki se ni mogel odločiti, ali bi ostal na svojem mestu ali ne. Dopoldne sem zato bolj malo lovil, pa tudi ribe so očitno čutile spremembo vremena, saj so bili prijemi redki. Sebastjan in Boštjan sta vztrajala pri vijačenju z velikimi »stickbaiti«, a razen nekaj manjših primerkov večjih ulovov tisti dan ni bilo. Ko so se valovi sredi dneva nevarno povečali, smo se odločili za povratek v letovišče, na zaslužno kosilo in v upanju, da bo večer prinesel bolj umirjeno morje. In res, kakšni dve uri pred sončnim zahodom se je morje nekoliko umirilo. Hitro smo izkoristili priložnost in se s čolnom odpravili na bližnje ribolovno mesto. Nekaj ulovov je bilo, vendar so bili prijemi, tako kot dopoldne, redki. Kot vsak večer sta sledili priprava opreme in odlična večerja.

Ker je bil za ponedeljek napovedan močan veter, so fantje iz agencije predlagali, da tretji dan poskusimo z ribolovom z obale oziroma s tako imenovanim »rock fishingom«. Tako smo se naslednje jutro z avtom odpravili na približno pol ure oddaljeno lokacijo, kjer se je obala razprostirala v slikovitih,

skalnatih zalivčkah. Morje je bilo razburkano, a priobalna pena je obetala, da se v bližini skriva kakšen GT. Po akrobatskem plezanju po spolzkih skalah smo se prebili do ribolovnih mest in poskusili srečo. Menjali smo tehnike, vabe in smeri metov, upali na tisti en, spektakularen prijem – a zaman. Po nekaj urah vztrajnega ribolova smo se vrnili v letovišče, nakar smo kmalu izvedeli, da se je začel ciklon umikati in da bodo v nadaljevanju vremenske razmere boljše iz dneva v dan. Že pozno popoldne se je veter umiril in takoj smo pograbili priložnost ter se odpravili na popoldanski ribolov s čolnom. Vsi smo upali, da bo sprememba vremena v prid tako nam kot tudi ribam. Ni nam bilo treba dolgo čakati, ko je Sebatova rola spet zapela z značilnim zvokom. Že po prvih trenutkih je bilo jasno, da gre za nekaj velikega. Kot dan poprej si je Seba na čolnu spet našel svoj položaj, napel vrvico in z izkušeno mirnostjo začel boj. Riba se ni dala kar tako. Po petnajstih minutah napete borbe smo v vodi končno zagledali ogromno senco. Kot otroci smo kričali: »Velik GT! Velik je!« In res – iz morja se je prikazal mogočen GT, težak okrog 70 kilogramov. Po težavnem spravljanju na krov je sledilo pravo slavje – fotografiranje, snemanje, telefoniranje, vse, kar pritiče rekordnemu ulovu. Ribolov smo nato sicer nadaljevali in ujeli še nekaj večjih *Blacktip trevallyjev*, a dan se je počasi nagibal k večeru, zato smo se odpravili nazaj na otok. Ob vrnitvi nas je osebje letovišča pozdravilo z navdušenjem in čestitkami, kar je nakazovalo, da se bo večer končal v pravem ribiškem duhu – s kozarcem viskija in dobro voljo. Ob pripravi opreme za naslednji dan je naš vodnik Med z nasmeškom rekel: »Dobro zategnite vzle. Jutri bo ugoden dan. Veter bo pojenjal. Jutri bomo garali cel dan!«

Naslednje jutro, čeprav že rahlo utrujeni od preteklih dni, smo se zgodaj odpravili proti pristanišču. V daljavi se je videlo, da se je morje umirilo. Nek občutek v meni je govoril: »Danes bo dober dan!«. In dan je bil res dober, saj so že dopoldan ribe dobro sodelovale in ulovili smo veliko različnih vrst med drugim velike primerke *blacktip* in *yellowspotted trevallyjev*, *queenfish*ev itd. Ribolov smo kombinirali med vijačenjem in jiganjem. Tokrat sem se sam odločil za vijačenje, saj sem po nekaj dneh končno osvojil ravnotežje na čolnu in so bili meti vse bolj natančni. Vrhunec dneva je prišel, ko smo se znašli nad podvodno prelomnico, kjer se globina iz 40 metrov nenadoma dvigne na 20 m. Očitno smo pripluli ob pravem času, saj je bil tam pravi ribiški praznik in žur za vse morske plenilce. V trenutku smo vsi trije imeli prijeme velikih *queenfish*ev, težkih med 10 in 15 kilogrami. Prijemi so bili brutalni, borbe izčrpavajoče, a sreča nepopisna. V hitrem toku dogajanja mi je celo prijel manjši GT, a je žal vabo tudi hitro spustil. Tako sem po tretjem zaporednem ulovu dvignil roke in se z nasmehom obrnil proti

Spangled Emperor

Amberjack in »trio adijo«

prijatelja: »Time out!« ter jima prepustil oder, ki ga je tisti dan narekvalo morje. Celotno popoldne smo v kombinaciji obeh tehnik – vijačenja in džiganja – lovili različne vrste rib in se res dodobra nalovili, saj lahko zlahka rečem, da smo skupaj ulovili približno 100 rib. Med ulovi so se znašle tudi bolj eksotične vrste, kot so *trobentača*, *napihovalka*, *koralna postrv* in *emperor*. Boštjan se je med odmorom domislil: »Zapišimo vse vrste rib, ki jih bomo ujeli na tej odpravi.« Tako smo ustvarili seznam ulovov, ki se je z vsakim novim dnevom pridno daljšal. Da je bil dan dobesedno popoln, je ob vrnitvi poskrbela še narava sama. Ob vходу v zaliv nas je pričakala velika jata delfinov. Ob sončnem zahodu so se razigrano metali iz vode, sledili valovom, ki jih je ustvarjal naš čoln in nas spremljali vse do vhoda v pristanišče. Prizor je bil skoraj filmski, morje je žarelo v oranžnih odtenkih, delfini so plesali med valovi, mi pa smo v tišini opazovali to popolno sliko večera. Ob prihodu v pristan smo se, še preden smo sestopili iz čolna, dogovorili: če bo vreme dopuščalo, bomo naslednji dan razširili ribiške lokacije. Morje nas je vabilo naprej – in mi smo mu, seveda, brez oklevanja sledili.

Peti dan ribolova se je začel z lepim vremenom. Veter je spremenil smer, valovi so se umirili in vožnja proti prvi lokaciji je bila tokrat pravi užitek. Pogled na mirnejše morje me je navdal z dobrim občutkom, zato sem vodiču Medu z nasmehom in samozavestjo rekel: »Danes je dan za *amberjacka!*« Takoj zatem sem se sam pri sebi zasmeljal, želje so namreč eno, realnost morja pa drugo. A nekaj v zraku je nakazovalo, da bi ta dan res lahko bil posebnega. Prispeli smo na lokacijo, kjer je Seba pred dnevi ujel svojega rekordnega *GT-ja*. »Poskusimo pretentati še enega velikana,« je rekel Med in nas usmeril v smer metanja vab. Brez pomisleka sem zavihtel svojo palico in začel metati velike doma izdelane vabe. In potem – spektakel! Močan udarec na površini, voda je eksplodirala, srce pa je poskočilo: »GT!« sem pomislil. Naslednja misel je bila že bolj prizemljena: »Kako bom to ribo spravil ven?«

Začela se je prava plesna borba po krovu čolna. Riba je vlekla, jaz sem se trudil ohraniti ravnotežje, Med je dajal navodila, Seba in Boštjan pa sta z nasmehi spremljala dogajanje. Po slabih desetih minutah je bilo presenečenje popolno: iz globine se je pokazal velik *amberjack*. Vesel kot tranzistor sem skakal po čolnu, saj se mi je uresničila želja po "ribi za spomin". Med se je nasmehnil in rekel, da so tovrstni prijemi *amberjacka* redkost, saj jih le redko ujamejo na »stickbait«. Adrenalin me je gnal naprej, zato sem takoj nadaljeval z ribolovom – in komaj nekaj minut pozneje je sledil nov udarec. Spet *amberjack!* »Not again!« je vzkliknil Med, Seba pa se je krohotal: »Ne morem verjet,

ti imaš pa danes res srečo!« Priznam, tisti dan me je sreča zares spremljala. Ulovil sem več velikih rib, med njimi kar nekaj prelepih *amberjackov*, in čutil, da sem končno doživel svoj pravi "omanski trenutek". Boštjan je medtem blestel v vertikalnem džiganju, Seba pa se je z nasmehom umaknil v senco in rekel: »Vidva kar lovita, jaz sem svoje že naredil.« Tisti dan smo vsi trije vedeli – to je bil eden tistih redkih dni, ko morje resnično nagradi potrpežljive.

Šesti dan nas je pričakalo skoraj povsem umirjeno morje. Po večdnevem boju z vetrom in valovi je bila gladina kot zrcalo, v daljavi pa se je vila rahla megla – prav spokojni jutranji trenutek, ki je obetal drugačen, bolj umirjen ribiški dan. Odpravili smo se na daljšo vožnjo proti bližnjemu otoku, kjer ribiči pogosto beležijo ulove velikih *GT-jev* in mogočnih *amberjackov*. Lovili smo v plitvinah in ob grebenih, ki so se z bližajočo oseko vedno bolj razkrivali iz vode. Ribe so bile tisto jutro zadržane, sicer smo ulovili nekaj manjših tunov, a večjega dogajanja ni bilo. Zato smo se prestavili na globljo lokacijo, primerno za džiging. Sonar je kazal obetavne sence – velike ribe so bile spodaj, le prepričati jih je bilo treba, da napadejo. Na koncu je na sodelovanje pristal en sam, a lep primerek *amberjacka*, težak okoli 15 kilogramov, ki ga je mojstrsko izvlekel Boštjan. Dopoldan je bil njegov del dneva. Z vztrajnostjo in potrpežljivostjo je ulovil kar nekaj različnih vrst rib in tako razširil naš seznam ulovov, ki je počasi postajal prava mala zbirka morskih trofej. Ko je oseka dosegla vrhunec, smo si privoščili pavzo, malico v senci čolna, in uživali v pogledih na bleščeče grebene, bližnjega otočja. Po slabih dveh urah počitka se je morje znova začelo dvigovati, rahli valovi so lomili ob kamenje, in nastopil je tisti pravi trenutek – čas plime, ki je nakazoval, da se lahko spet zgodi nekaj čudovitega. Ker smo imeli do našega otoka slabo uro vožnje, smo se odpravili na pot. Med je imel za nas poseben načrt, in sicer ustaviti se v ključnem delu plimovanja na lokaciji, ki slovi kot ena boljših za džiging, in tam poskusiti srečo z velikimi *amberjacki*. Ko smo prispeli na izbrano točko, sva z Boštjanom že pri prvem spustu vab proti dnu skoraj hkrati začutila močan udarec. Palici sta se upognili, zavore popustile in kaj kmalu sva vsak držala svojega *amberjacka*. Prijemi so si sledili eden za drugim, ribe pa so bile z vsakim ulovom večje in bolj borbene. Sebastjan je s širokim nasmehom opazoval dogajanje, medtem ko sva z Boštjanom v ritmu ponavljala: spust, prijem, borba, dvig, hitro slikanje in spet nazaj v globino. V kratkem času smo ujeli kar nekaj lepih primerkov nad 20 kilogrami, med njimi je Boštjan izvlekel tudi manjšega *GT-ja*. Vzdušje na čolnu je bilo polno energije, mešanica utrujenosti, navdušenja in tistega tihega zadovoljstva, ko veš, da ti je spet uspelo. Ko se je sonce začelo dotikati morske gladine in so se barve dneva počasi prelile v oranžne odtenke, smo se zadovoljni odpravili proti pristanišču. Tam smo nekaj ulovov pokazali

in tudi delili z lokalnimi ribiči, ki so nas sprejeli s širokimi nasmehi in iskrenim občudovanjem. Ocean se je umiril, sonce je izginjalo za obzorjem, v zraku pa je ostajal tisti občutek, da smo doživeli nekaj res posebnega, nekaj, kar se ne ponovi prav pogosto.

Ko smo prispeli nazaj v pristanišče, smo bili prepričani, da je bil to zadnji dan našega ribolova. Na čolnu je vladalo prijetno občutje in veselje, saj smo vsi vedeli, da smo doživeli res razburljiv in poln teden, prežet z naporom, adrenalinom in dobrimi ulovi. A po večerji je sledilo nepričakovano presenečenje. Med in Mohamed sta s skrivnostnim nasmehom povedala, da imamo možnost za dodatni dan ribolova, saj se bo povratek na celino prestavil za en dan kasneje, kot je bilo prvotno načrtovano. Vsem so se zasvetile oči, veselje pa je bilo skoraj takšno, kot bi bil spet prvi dan odprave. Dogovor je bil enoglasen: dobro se naspimo, spočijemo utrujene roke in hrbte, nato pa dopoldan ponovno odrinemo – tokrat na bolj oddaljena mesta, kjer bomo poiskali še zadnjo priložnost za ribiške sanje.

Naslednji dan smo, tokrat brez jutranje naglice, v popolni bonaci odrinili. Morje je bilo kot olje, nebo brez oblaka, in že ob pogledu na spokojno gladino je bilo jasno – čakal nas bo popoln zaključek naše ribiške pustolovščine. Tokrat smo se posvetili predvsem vijačenju in sreča se nam je znova nasmehnila. Prav vsi smo beležili ulove različnih vrst, na seznam pa dodali še dve novi: živahnega *mahi mahija* in elegantnega *rainbow runnerja*. Meni pa se je ponovno nasmehnila sreča: prijem velikega *amberjacka* na »stickbait« prototip lastne izdelave. Občutek, ko veš, da si ribo ujel na nekaj, kar si sam ustvaril, je preprosto neprecenljiv. Ko

smo do sredine dneva že do dobra nalovili, smo popoldne izkoristili za nekaj mirnejših trenutkov – fotografiranje mogočnega skalovja otoka Hallaniyat in sproščeno vijačenje v plitvinah z manjšimi vabami. Ujeli smo še nekaj manjših rib, nato pa skoraj soglasno sklenili, da je dovolj in lahko zaključimo našo ribiško avanturo v Omanu. Zadovoljni in prijetno utrujeni smo se vrnili v letovišče, kjer smo v večernem miru pospravili ribiško opremo in začeli pakirati kovčke. Po tednu, polnem doživetij, je bilo v zraku čutiti tisti poseben občutek izpolnjenosti, ko veš, da smo doživeli nekaj posebnega. Kot vsak večer je sledila še okusna večerja, prepletena z dobrim razpoloženjem in smehom, nato pa dolgo klepetanje z ribiškimi prijatelji iz Omana. Zgodbe o ulovih so se prepletale z načrti za prihodnje odprave, v zraku je bilo čutiti pravo tovarištvo.

Ko smo naslednje jutro zapuščali otok, je morje znova žarelo v temnih odtenkih modrine, ki jih človek ne pozabi nikoli. Valovi so bili mirni, kot bi se tudi sami poslavljali od nas. V mislih smo še enkrat podoživljali trenutke napetih prijemov, neizmerne veselja ob ulovih in živahnih večerov, polnih smeha in utrujenosti. V teh dneh smo ujeli kar 22 različnih vrst rib, a tisto, kar bo za vedno ostalo v spominu, niso le ulovi in sezname, temveč trenutki pristnega Omana – neokrnjena narava, nasmejani domačini, preprosto življenje ob morju in občutek, da smo za kratek čas postali del tega sveta. Oman nas je sprejel s svojo drugačnostjo, vročino, vetrom, valovi in spokojnostjo ter nam dal tisto, kar vsak ribič išče: adrenalin, mir in zgodbe, ki jih bomo še dolgo pripovedovali.

Besedilo in fotografije: Gregor Dolinšek

Ulovljene ribje vrste Oman – oktober 2025

1	Giant trevally	Caranx ignobilis	velikanski karanx / velikanska trevalja
2	Blacktip trevally	Caranx heberi	črnoplavuti karanx / črnoplavuta trevalja
3	Longmouth trevally	Ulua mentalis	dolgousta trevalja
4	Yellowspotted trevally	Carangoides fulvoguttatus	rumenopikčasta trevalja
5	Longtail tuna	Thunnus tonggol	dolgorepi tun / dolgorepi tunen
6	Amberjack	Seriola dumerili	gof / amberski kralj / jantarna riba
7	Bonito	Sarda sarda	palamida
8	Barracuda	Sphyraena barracuda	barakuda
9	Yellowtail snapper	Ocyurus chrysurus	rumenorepi snapper / rumenorepi brancin
10	Redtail snapper	Lutjanus argentimaculatus	rdečerepi snapper / rdečerepi brancin
11	Samson fish	Seriola hippos	samsonova riba / samsonka
12	Needlefish	Belone belone	iglavec
13	Fugu fish	Takifugu rubripes	napihovalka / fugu
14	Queenfish	Scomberoides commersonianus	kraljevska trevalja / kraljica morja
15	Grouper	Epinephelus spp.	škarpena / grbina / kirnja (odvisno od vrste)
16	Trumpetfish	Aulostomus chinensis	trobentača
17	Rainbow runner	Elagatis bipinnulata	mavrični tekač
18	Black jack trevally	Caranx lugubris	črni karanx / črna trevalja
19	Coral trout	Plectropomus leopardus	koraljna škarpena
20	Fusilier fish	Caesio spp.	fusilier / modrikasti cezij / plavka
21	Mahi mahi	Coryphaena hippurus	zlatovka / delfinova riba
22	Spangled Emperor	Lethrinus nebulosus	modroprogasti cesarček

Prof. dr. Miha Janc

1934–2026

Častni član Ribiške družine Dolomiti

Z globoko žalostjo sporočamo, da nas je zapustil **prof. dr. Miha Janc**, dolgoletni steber Ribiške družine Dolomiti, ugleden znanstvenik in neustrašen zagovornik narave. V naši sredini pušča neizbrisen pečat, saj je bil več kot **15 let naš častni član**, pred tem pa je nekaj let vestno opravljal tudi nalogo tajnika družine.

Aktiven sodelavec v delu Ribiške zveze Slovenije

Neizbrisen pečat pušča tudi v delu naše krovne organizacije - Ribiške zveze Slovenije. Njegovo požrtvovalno delo na področju varovanja narave in voda je bilo neprecenljivo. Za svoje delo je dobil tudi pomembno priznanje na državnem nivoju, saj je bil v letu 2009 med prejemniki priznanja prostovoljec leta 2009, ki mu ga je na predlog RZS ob dnevu prostovoljstva podelil Državni svet R Slovenije.

Visoko priznanje je sprejel z njemu lastno skromnostjo, kar je ob tej priliki lepo povedal tudi ob zapisu v glasilu Ribič: »Kar počnem, počnem preprosto zato, ker se mi zdi, da je tako prav in potrebno. Smisel svojega dela vidim predvsem v tem, da bi moja vnučka z mostu še videla kakšno ribo v vodi in da bi lahko pila vodo iz pipe, ne iz plastenke.«

Bil je med najbolj zaslužnimi, da je Ministrstvo za okolje in prostor leta 2007 podelilo RZS status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu tudi na področju ohranjanja narave. Na njegovo pobudo smo v RZS, skupaj z ribiškimi družinami, pričeli projekt kataster onesnaževalcev naših voda, kjer smo ribiči popisovali vse negativne vplive na naše vode. Na osnovi izkušenj iz tega projekta smo skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor zgradili zelo uspešen projekt Evidence vplivov na vode, ki smo ga uspešno izvajali vrsto let. Preko njega so člani RD na osnovi letno dogovorjenih načrtov evidentirali vse negativne vplive na dogovorjenih vodotokih, ki so se vnašali v centralno evidenco na nivoju države. Popisali smo več kot 1000 negativnih vplivov na naših vodah, ki so bili zbrani na enem mestu in so služili tudi inšpekcijskim službam za boljši vpogled v stanje ob in v naših vodah ter jim olajšali hitro ukrepanje v primeru ekoloških nesreč.

Dr. Miha Janc je bil tudi pobudnik, da se je RZS aktivno vključila v mednarodne naravovarstvene organizacije na področju športnega ribištva. Tedaj smo se vključili v Evropsko ribiško alianso. Bil je tudi ugleden mednarodni strokovnjak na področju sladkovodnega ribištva. Poleg sodelovanja v EAA je bil tudi predstavnik Slovenije v mednarodni organizaciji RED-CAFE, ki se je ukvarjala z negativnim vplivom kormoranom na ribje populacije v Evropi.

Don Kihot v boju za pravice narave

Profesor Janc je bil velik človek – ne le po svoji dejanski postavi, temveč predvsem po svojem neupogljivem duhu. Bil je nekakšen ribiški Don Kihot, ki se je desetletja zoperstavljal brezčutnemu urejanju vodotokov v Sloveniji, posebej na našem ljubem **porečju Gradaščice pod Polhograjskimi hribi**.

Z bolečino je opazoval, kako je država naše hribovske potoke meter za metrom spreminjala v mrtve betonske kanale. Proti temu se je profesor odločno upiral, saj je verjel, da je treba **naravi pustiti prostor in pot**, da ostane narava. Vedel je, da le naravna struga prinaša dolgoročno korist vsemu živemu v vodi in ljudem, ki živimo ob Gradaščici in njenih pritokih. Bil je tudi zelo kritičen do gradnje hidroelektrarn na naših vodotokih, še posebno malih hidroelektrarn. Zavzemal se je za dosledno upoštevanje gradnje ribjih stez na teh objektih.

Znanstvena doslednost in vizija

Kot doktor znanosti in zaslužni profesor mikrobiologije na Biotehniški fakulteti je v ribištvo vnašal strokovno avtoriteto. Bil je velik zagovornik znanstvenih metod in moči števil. Vedno je natančno preučeval statistike vlaganj, iz katerih je neizprosno razbral, da ustaljeni sistemi pogosto ne delujejo.

Bil je oster nasprotnik t.i. »prekladanja rib« – sistema vzreje mladice v gojitvenih potokih in njihovega kasnejšega prelaganja v ribolovne revirje. Namesto tega je vizionarsko zagovarjal **vlaganje iker neposredno v potoke**, kar je razumel kot edino učinkovito posnemanje narave, ki vodi do zdravega in avtohtonega ribjega življa.

Neupogljiv duh kljub življenjskim preizkušnjam

Življenje ga je že v otroštvu zaznamovalo z boleznijo, ki mu je otežila hojo, a ga nikoli ni ustavila. Čeprav je pri hoji potreboval palico in je bil ob vodi včasih videti neroden, je bila njegova strast močnejša od telesnih ovir. Vsi se ga bomo spominjali po njegovem nalezljivem humorju in samoironiji. Ko mu je na spolzkem terenu spodrsnilo in je s škornji vred končal v vodi, se je kasneje rad pošalil: »Danes sem imel pa kopalni dan!« Ta neuklonljivost in vedrina sta bili tisto, kar ga je delalo zares velikega.

Z odhodom profesorja Janca slovensko ribištvo izgublja svojo moralno vest in modrega mentorja. Njegov glas za svobodne reke pa bo v šumu Gradaščice odmeval še naprej.

Naj mu bo lahka slovenska zemlja in mirne njegove večne vode.*Ribiška družina Dolomiti Andrej Novotny**Ribiška zveza Slovenije Borut Jerše**Foto: Igor Holy***Drago Hertiš**

1952–2026

Člani Ribiške družine Majšperk smo z globoko žalostjo sprejeli vest o smrti našega dolgoletnega člana, prizadevnega funkcionarja in prijatelja Draga Hertiša.

Drago Hertiš je stopil v ribiške vrste leta 1988. Od vsega začetka se je zavzeto vključil v aktivnosti Ribiške družine Majšperk in bil štiri leta za tem tudi izvoljen v upravni odbor RD Majšperk. Prevzel je naloge blagajnika in to funkcijo opravljal odgovorno vse do prerane smrti. Vključeval se je tudi v vse druge aktivnosti v društvu. Drago je veljal za delovnega in zanesljivega člana ter zelo prijetnega ribiškega tovariša. Od vseh aktivnosti v ribištvu se je še najmanj ukvarjal s samim ribolovom. Prednost je vselej namenil delovnim nalogam v društvu in širšim aktivnostim v ribištvu, posebej povezanih z varovanjem narave. Deloval je še na mnogih drugih področjih, posebej z namenom pomagati ljudem.

Drago Hertiš je za svoje dolgoletno predano delo v ribištvu prejel številna priznanja. Poleg društvenih priznanj je bil v letih svojega aktivnega delovanja od Ribiške zveze Slovenije odlikovan z Redi za ribiške zasluge III., II. in i. stopnje, v letu 2024 pa je prejel tudi Plaketo Ribiške zveze Slovenije.

Člani RD Majšperk smo hvaležni Dragu za vse, kar je v dolgih letih svojega delovanja storil v ribištvu. Z njegovo nenadno smrtjo smo izgubili zaslužnega člana in dobrega ribiškega tovariša, ki se ga bomo s spoštovanjem spominjali.

RD Majšperk

MARČEVE IDE

Pri dnevi sezone so vedno bili nekaj posebnega. Veliko pričakovanj in pozitivnega vznemirjenja. Ker pa takrat še niso vsi revirji odprti za ribolov, je pritisk na tiste redke lahko precej velik. Večina nas že pred odprtjem dobesedno sanja predele in koticke, kjer bomo otvorili ribolovno sezono. Prav tako nas tudi večina, ne glede na pogoje, vnaprej predvideva, kako se bomo lotili začetka in kaj bomo pri tem uporabili. Včasih se vse skupaj obnese, ne pa tudi vedno. Prve dni upravičeno ne pričakujemo zahtevnega ribolova, lahko pa se vseeno zgodi in ne bi bilo prvič, da je ribolov že prvi dan precej težji, kot smo pričakovali. Še posebej, če se izogibamo najbolj obleganim predelom, kjer vemo, da bo ulov zagotovljen. Vsi poznamo trenutke, ko nam preizkušene, vsestransko uporabne, generične muhe, ki običajno zagotavljajo uspeh, enostavno ne zadoščajo. Nekateri za to krivijo ribjo (ne)aktivnost, drugi neprimerne pogoje in temperature, meni osebno je najljubši razlog pretirana uporaba bolj ali manj dobesedno enakih muh s strani zares velike večine muharjev dandanes, še posebej »ličink«. Lahko je tudi nekdo pred nami zelo uspešno lovil, pa mi tega ne vemo, prijemi pa so nenormalno redki in ribe zahtevne. Razlogov je lahko kar nekaj, vendar na koncu niti ni pomembno, zakaj je tako, bolj je važno, da se lahko takšnemu stanju prilagodimo.

Ena na najtežjih nalog je verjetno ravno ribolov za tem, ko je nekdo naš predel že uspešno prelovil. Včasih lahko opazimo stopinje in kake druge sledi, ki nam to potrjujejo. V vseh ostalih primerih je naloga precej manj zahtevna in veliko lažje je nekaj ujeti takrat kot pa potem, ko je velika večina rib tisti dan že izpuščena.

Prva in najlažja rešitev je, da naredimo še kak korak več in poiščemo predel, ki je po naši oceni še nedotaknjen. Tudi za ceno malo daljšega sprehoda. Ničkolikokrat mi je takšen sprehod popravil dan do te mere, da sem komaj verjel. Res pa je, da nimamo povsod možnosti preprosto poiskati druge lokacije in se moramo prilagoditi na druge načine. Takrat smo primorani poiskati kakšno drugo rešitev.

Ena od dobro preizkušenih je ta, da

Še posebej zadnja leta opažamo, da se spomladi večina rib zadržuje blizu predelom, ki omogočajo kritje (to so: prekriti bregovi, vodne korenine, razpoke v lehnjaku in spodjedene skale in bregovi).

glede na dostop mečemo malo dlje kot ostali in preverimo mesta, za katera upamo, da jih muharji pred nami niso dosegli ali vsaj ne konkretno prelovlili. Enako velja za težje dostopne koticke in predele, kjer so meti zahtevnejši, prostora zadaj pa na primer ni. Tudi tam lahko pričakujemo manj vznemirjeno in za naše muhe bolj dovzetno ribjo združbo. Tudi med zaraščenim drevjem in pod njim ter nasploh je zelo dobro, da preverimo predele, ki so blizu nekašnega kritja. Še posebej zadnja leta opažamo, da se spomladi večina rib zadržuje blizu predelom, ki omogočajo kritje (to so: prekriti bregovi, vodne korenine, razpoke v lehnjaku in spodjedene skale in bregovi). Očitno gre za prilagoditve rib na preživetje pred plenilci, ki so še posebej pozimi na rekah prisotni v velikem številu.

Marca okoli poldneva nas lahko preseneti rojenje modrokrilih zelenk, ti enostavni posnetki so precej uspešni.

Včasih so lahko tržači občasno prisotni skoraj cel dan. Enostavna puhovka z malo svetlečimi dodatki jih lepo posnema. Odlična je tudi BSE (Brooks' sprout emerger).

Brez vidne aktivnosti na površini ali pa, ko so vidni krogi zelo redki, pridejo lahko zelo prav mokre muhe – z dodatki in naravne.

Za aktivno prezentacijo na površini predvsem v primeru precej obarvanih voda, sta dobra malo večji stimulator in balonski šaš.

Čeprav bodo na vrsti šele čez nekaj mesecev, so lahko predvsem v plitvejših delih uspešni večji naravni posnetki suhih muh.

Včasih se obnese, da spremenimo način muharjenja, lovimo počasneje kot običajno in precej bolj natančno ter potrpežljivo. Pravijo, da je ravno nižja temperatura razlog za to, da so ribe precej bolj statične in manj gibljive. Včasih se ravno zato težje odločajo za hrano, ki se giblje prehitro. Po drugi strani pa se jim počasi premikajoč in hitro ulovljiv plen – ki je za nameček tudi dovolj velik, da je za tako ribo zanimiv in vreden truda –, zdi prava izbira. Tako smo prišli tudi do izbire prave velikosti muh. Marsikdo v primeru malo zahtevnejšega ribolova najprej pomisli na uporabo manjših muh. Vsekakor je lahko ta prilagoditev popolnoma na mestu in se je že večkrat obnesla, vendar v našem primeru zgodaj spomladi običajno ne prinaša želenega učinka. Celo nasprotno. Kar pa ne pomeni, da nam je ni treba preizkusiti, vendar je ponavadi v teh primerih precej bolje, da uporabimo dovolj velike muhe (postranice, ličinke šašev v tulcih ali brez, večje enodnevnice ...), tako v izvedbi suhih muh kot tudi ličink. Da lahko omenjene muhe prezentiramo dovolj pazljivo in primerno počasi, pa morajo biti ustrezno obtežene. To pa pomeni raje lahke kot pretežke, sicer se gibljejo le blizu tal, precej nenaravno in lažje jih izgubljam, ker se tudi neprestano zatikajo. Ličinke, ki so neprestano blizu dna, so tudi mnogim aktivnim ribam precej manj vidne (ali pa zanimive) kot tiste v sredini vodnega stolpca, ali kar smo že večkrat dokazali in uporabili nam v prid. Pri suhih muhah prav tako med tako »iskanjem« uporabimo dovolj velike posnetke, ki so ribam

dovolj zanimivi, da se se za njih odločijo. Za slednje je najbolje izbrati malo plitvejše predele, kjer vemo, da se običajno ribe nahajajo in tam zato tudi poizkusimo.

Včasih imamo lahko srečo in smo predvsem sredi dneva lahko priča kateremu od rojenj, ki so značilna za ta del sezone. V začetkih sezone lahko pričakujemo za hladnejši čas značilne male vrbnice, pa tudi modrokrihle zelenke in pa seveda trzače, ki so prisotni na vodah bolj ali manj vse leto. Takrat se za razliko od večjih in dobro opaznih »iskalnih« posnetkov osredotočimo na posnemanje naravnih muh.

Lahko poizkusimo tudi s potezankami, tako s svetlečimi in živobarvnimi, kot tudi z naravnimi, ki posnemajo manjše ribe. Lahko se zgodi karkoli, običajno pa te muhe zainteresirajo malo večje ribe. Največkrat se obnese počasnejše vodenje, ob tem da zopet izbiramo predele blizu kritju in tiste, ki so ribičem težje dosegljivi, ter upamo, da smo dosegli vsaj nekaj tistih malo bolj sproščenih rib.

Poleg uporabe drugačnih muh, ki jih uporabljamo bolj ali manj vsakodnevno, se na precej obiskanih delih rek lahko zelo obnese tudi uporaba drugih tehnik in ne tistih, ki jih uporabljamo običajno. V končni fazi je dobro narediti ali ponuditi karkoli, kar ribam ne bo preveč znano.

Vsakdo ima verjetno v rokavu kak svoj dodatni as, ki mu v teh obremenjenih predelih lahko reši ribolovni dan, če pa se vseeno težave nadaljujejo tudi naprej v naslednjih dneh ali tednih, potem je morda napočil čas za razširitev obzorij in morda tudi preizkus kakšnih drugih rek ter revirjev. Obisk takega neznanega revirja namreč pomeni premik iz cone udobja v nekaj, česar še ne poznamo in je svojevrstni izziv. Takrat se soočimo s popolnoma novo situacijo in pokažemo, ali smo ji kos ali ne. Lahko za pomoč prosimo kakšnega znanca, ki omenjeni novi revir bolje pozna, ali pa se vsega skupaj lotimo, kot posebne naloge za letošnjo sezono. Raje ne pričakujemo, da ji bomo kos že od samega začetka, lahko pa se zgodi. Običajno potrebujemo, da resnično spoznamo novi revir, nam ljubše predele in primerne dostope, in sicer vsaj nekaj obiskov. Večina nas ima, vsaj kar se tiče opreme in dobro znanih revirjev, zelo utečene in stalno iste vzgibe. Z leti se tudi dokaj malo spreminjajo. Morda je zato ravno letos čas, da to nekako spremenimo. Vsaka sprememba od nas zahteva nekakšno prilagoditev, takrat lahko pokažemo svoje znanje ali pa ga ravno zaradi novih potreb primerno nadgradimo. Na ta način si nabiramo izkušnje in večamo število prej omenjenih asov v rokavu in s tem rešitev za marsikatero »muharsko« težavo.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

TIHI DEŽEVNI DNEVI SO ČAS ZA PREDAJANJE ZNANJA NAJMLAJŠIM

Januarja se začne nova ribolovna sezona 2026. V ribiških družinah člani obnavljajo članstvo, hkrati pa se v tem delu leta ribiškim družinam pridruži veliko število novih članov, med katerimi je veliko mladih nadobudnih ribičev.

Po desetletju izkušenj z delom z mladimi sem dobil lep oris, kaj in kako mladi ribiči najraje lovijo, s kakšnim pristopom se največ naučijo in teoretični del kasneje uspešno prenesejo v prakso. Prvi stik z mladino je zelo pomemben, zato je v ribiških družinah treba poskrbeti za spoznavna srečanja. Na teh prevladujejo ribiči, ki so popolnoma novi in je res super, da gredo čez ustaljeno rutino in teorijo, ki jim kasneje koristi. Tudi mladinci, ki so že nekaj časa pri nas, se pridružijo novincem, saj želijo obnoviti teoretično znanje.

V prostorih ribiške družine Barje sledimo zastavljenim ciljem in za novopečeno mladino vedno poskrbimo s prvim predavanjem, ki mu pravimo tudi spoznavno srečanje. Da prebijemo led, se najprej predstavimo mentorji, kasneje dobijo besedo mladinci. Povedo starost, ribolovne izkušnje in seveda najljubšo tehniko izvajanja ribolova. To je prvi stik in na tem se gradi celotna ribolovna sezona z delom z mladimi.

Predavanje in prvi korak z ribiško družino je zelo pomemben,

saj mlademu ribiču predstavimo njegove odgovornosti in vse, kar zajema ribolov.

Veliko mladih (in seveda tukaj apeliram tudi na starše) ne pomisli, da včlanitev v družino poleg ribolova prinese odgovornosti. Ni vse samo ribolov. Zato je potrebna predstavitev delovanja družine, predstavitev revirjev, pravila ribolova, ribiške akcije (tudi delovne akcije), skrb za ribe in za naravo, etika ribolova, tehnike ribolova.

Pomembno je, da jih vključimo v dela, ki jih ribiška družina opravlja. S tem poskrbimo, da se mladi ribiči počutijo sprejete in tudi pri rosnih letih vidijo, da se lahko naredi marsikaj in da so na stvari, pri katerih sodelujejo, tudi ponosni.

To so le ene od pomembnih stvari, ki jih je treba predstaviti mladim nadobudnim ribičem. Vrnimo se na teoretično predavanje, ki je bilo v načrtu. Kar sem skozi leta dela opazil in je zelo pomembno, je to, da otroke vključimo v predstavitev, da nam pomagajo in sami povedo, kaj o kakšni stvari morda vedo. To pove, da nas poslušajo in lahko vam povem, da tudi pri 2-urnem

Veseli nas, da se predavanje udeležijo tudi starši.

Predstavitve posameznih tehnik ribolova.

Igra, ki temelji na znanju in poznavanju ribolova.

Fotografije za igro

predavanju so mladi ribiči še vedno osredotočeni in zares uživajo v tem. Tako na najlažji način preverimo znanje in to, na čemer bomo morali delati skozi leto.

Poleg predavanja, kjer je bil velik poudarek na ribolovne tehnike, je treba vključiti tudi igre, pri katerih se mladi ribiči preizkusijo v pridobljenem znanju. Tako smo izbrali liste z različnimi ribiški tehnikami. Mladi ribiči so izvlekli liste z različnimi vrstami rib, tehnikami, vabami, fotografijami ulovov, opremo ... Vse so morali postaviti na mesto, ki se jim zdi pravilno. Zelo zanimivo je, ker je bilo možnih več postavitev. Za vsako pravilno postavitev so prejeli točko. Da je bilo malo bolj napeto, so za napačno postavitev izgubili eno točko. Malo zdravega tekmovanja med vrstniki in veliko na novo pridobljenega znanja. Najuspešnejši so prejeli tudi simbolične nagrade, poleg vseh ostalih, ki so prejeli malenkost manj.

Spoznavno srečanje je do sedaj vedno uspelo. Kar je najpomembnejše, mladi po končanem srečanju že nestrpno čakajo na naslednje srečanje. S tem vemo, da smo naredili nekaj lepega. Tudi mentorji čakamo, da vidimo, kako bomo znanje skupaj preizkusili v praksi. Še malo in sledijo lepši dnevi in seveda teorija, ki se bo povezala s prakso.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

Skupinska fotografija s predavanja. Del novih in nekaj tudi starih mladincev z mentorji.

NARAVNO PEČEN KOTLET KRAPA Z GRAHOVIM PIREJEM, SKUTO IN LIMONO

Pogosto se doma znajdemo pred preprosto, a trdovratno dilemo. Kaj danes pripraviti, da bo okusno, dovolj hitro in vsaj približno zdravo? Ideje je veliko, časa pa malo. Sodobni človek živi v ritmu obveznosti, službe, družine in nešteti opravkov, zato je prav čas tista najdragocenejša sestavina vsakega tedenskega kosila ali večerje. Med tednom se nam mudi, želimo si toplino domače hrane, a brez zapletenih postopkov in dolgih priprav. Zato je pred vami recept, ki stavi na kakovostne sestavine, preprostost in jasne okuse. Priprava je hitra, rezultat pa tak, da zadovolji tako družino kot morebitne goste

O b besedi krap se marsikdo nekoliko zmrduje, kot da gre za ribo preteklosti ali za nekaj manj vrednega. Pa vendar je krap plemenita sladkovodna riba, ki je ob pravilni pripravi lahko izjemno okusna. V ribolovu je zanimiv in prebrisan nasprotnik, zato ga danes večina ribičev po ulovu spoštljivo vrne v vodo. S tem ni prav nič narobe. Prav tako pa ni nič narobe, če ga tam, kjer je to dovoljeno, uplenimo in pripravimo doma.

Krap ima eno lepo lastnost, ki jo premalokrat poudarimo. Zelo dobro prenaša zamrzovanje. Ni nujno, da vse ribe zaužijemo isti dan. Nekatere so celo boljše, ko malce počivajo. Tudi pravilno zamrznjena riba ohrani kakovost, če jo najprej skrbno oluskamo, temeljito očistimo, splaknemo in dobro osušimo. Nato jo primerno zapakiramo in zamrznemo. Zjutraj jo prestavimo na odtaljevanje, popoldne pa jo lahko brez težav že pripravimo za družinsko kosilo ali večerjo.

Krapa imamo pri nas doma najraje v kotletu, fileju ali prede-lanega v kroglice oziroma ribje čevapčiče. Filetiranje in priprava kotletov nista posebej naporna niti časovno zahtevna, zato je krap primeren tudi za hitrejša tedenske obroke. Res pa je, da je njegov okus nekoliko odvisen od okolja, v katerem je živel. Danes lahko rečemo, da je večina krapov gojenih, tudi če jih ujamemo sami, saj so bili praviloma vloženi. S tem ni prav nič narobe. Nasprotno, tak način upravljanja varuje druge vrste in hkrati podpira razvoj akvakulture.

Kar zadeva aromo, nam krap ponuja več možnosti. Lahko jo poudarimo in oplemenitimo z ustreznimi začimbami ali pa jo nekoliko ublažimo, če je bolj izrazita. Dobro je, da muljasta nota

ni premočna, saj takšna jed ne bo všeč vsakomur, zlasti ne bolj občutljivim. Pa vendar je ravno v tem neka priložnost. Če se z začimbami in dodatki poigramo premišljeno, lahko ustvarimo igrivo, presenetljivo in zelo okusno jed, ki bo razorožila tudi tiste, ki do krapa pristopajo z dvomom.

Sam imam to srečo, da krapa ujamem ali dobim iz vode, ki zagotavlja lepo, čisto aromo mesa. Zato se priprave lotim z veseljem in brez zadržkov. Res pa je, da si za krapa največkrat vzamem čas med vikendom, ko je tempo počasnejši in lahko kuhanje postane miren, skoraj meditativni del dneva.

Tokrat sem ga pripravil povsem naravno, z grahovim pirejem, ki jedi doda nekaj krepkosti in prijetne sladkobe. Grah je hvaležna zelenjava, ki je zelo kakovostna tudi v zamrznjeni obliki. Pravzaprav je pogosto prav tak grah najboljši, saj je zamrznjen takoj po obiranju in ohrani svežino ter barvo. Nič mu ne manjka, nasprotno, izjemno okusen in zdrav je. Na pečen kotlet sem naribal malo limonine lupinice in dodal sveže mlet črn poper, ki lepo dvigne maščobo krapa in osveži jed. Nekaj kapljic dobrega oljčnega olja za zaokrožitev, za dekoracijo pa kepico strjene soli. Zato krapa med peko nisem dodatno solil. Če je grizljaj kdaj nekoliko bolj slan, to tej ribi pravzaprav ne škodi. Seveda bi se lahko poigrali še z drugimi sestavinami, zelišči ali dodatki, a tokrat sem ostal pri preprostosti. Včasih je prav to največja prednost jedi.

Kot pika na i je hladen kontrast, skuta z dimljeno papriko. Skuto lahko tudi sami na rahlo podimimo, vendar mora biti dovolj suha in z zelo malo vode, sicer se dim ne prime lepo. Če tega ne storimo, že kakovostna dimljena paprika ustvari dovolj globine in topline v okusu.

Dimljene note se h krapu presenetljivo lepo podajo. Narodi vzhodno od nas sladkovodnim ribam pogosto dodajajo papriko, tudi dimljeno, in to ni naključje. Sladkoba mesa, rahla zemeljska nota in toplina začimb se med seboj dopolnjujejo. Velja preprosto pravilo, ki ga v kuhinji pogosto pozabimo. Sestavine, ki rastejo in živijo skupaj, se navadno dobro ujamejo tudi na krožniku.

Sestavine za 3

Za kotlete

- 3 debelejši kotleti krapa (3–4 cm)
- sol (sol iz Piranskih solin)
- sveže mlet črn poper
- 3–4 žlice nevtralnega olja za peko

Grahov pire

- 450 g graha

Sveže rezine krapa, limone, grah in peteršilj so sestavine, ki rastejo skupaj in zato sodijo tudi na isti krožnik.

Snežno bela plast soli čaka na svojo vlogo kot droben dodatek k ribji zgodbi.

- 3 srednje veliki krompirji
- sol po okusu

Dimljena skuta

- 200 g domače skute
- ½ čajne žličke suhe mlete dimljene paprike
- 1–2 žlici vrhunskega oljčnega olja

Za zaključek

- drobno naribana lupinica 1 bio limone

Priprava

Kotlet krapa

Krapa temeljito očistimo, oluskamo in dobro osušimo s papirjem. Ne pomokamo in ne mariniramo. Solimo tik pred peko, rahlo popramo. Pred peko naj bo kotlet vsaj 15 minut na sobni temperaturi, da se enakomerno speče.

V težki ponvi segrejemo olje na visoko temperaturo. Kotlet položimo na vročo površino in ga prve 3 do 4 minute ne premikamo, da nastane izrazita, zlato rjava skorja.

Obrnemo in pečemo še približno 3 minute, odvisno od debeline. Meso mora biti popolnoma termično obdelano, a mora ostati sočno. Koža naj bo hrustljava. Pečen kotlet naj pred serviranjem počiva minuto ali dve.

Grahov pire

Krompir olupimo, narežemo na kocke in skuhamo v slani vodi do mehkega. Grah kuhamo posebej 3–4 minute (ali ga blanširamo), da ostane sveže zelen.

Ocedimo in skupaj spasilimo v gladek pire. Po potrebi dosolimo. Pire naj bo kremast, a ne preveč tekoč.

Krap na naravni način z grahovim pirejem, skuto z dimljeno papriko in kančkom limonine svežine jeokusna in preprosta sezonska jed.

Nov vložek krapov čaka na ribiče in ljubitelje ribje kulinarike.

Dimljena skuta

Skuto z vilico rahlo razrahljamo. Posujemo z dimljeno papriko in prelijemo z oljčnim oljem. Ne mešamo preveč, naj ohrani teksturo.

Serviranje

Na krožnik položimo kotlet krapa. Na vrh dodamo majhno kepico soli in jo potresemo z drobno naribano limonino lupinico. Ob strani položimo grahov pire. Na koncu po jedi pokapamo nekaj kapljic vrhunskega oljčnega olja.

Vinska ali pivska spremljava

Krap zahteva strukturo. Zaradi izrazite arome in maščobe pod kožo mu pristojijo vina z več telesa in zmerno svežino. Odlična izbira je zrela rebula z daljšim stikom z drožmi, ki ima dovolj strukture in mineralnosti, da preglasi maščobo, a ne prekrije okusa ribe.

Zelo lepo se poda tudi chardonnay z zmernim lesom, kjer kremnost vina dopolni teksturo krapa, rahla kislina pa osveži limonino noto v jedi. Če želite nekaj bolj drznega, poskusite oranžno vino z rahlimi tanini, ki deluje presenetljivo dobro ob pečeni koži in dimljeni papriki v skuti.

Med pivskimi spremljavami se izkaže krepko belgijski pivo ali temnejši bock, kjer karamelnate in rahlo sladkaste note uravnotežijo slanost in dimljenost dodatkov. Za bolj klasičen pristop je dobra izbira tudi krepak nefiltriran ležak (lager), ki s čisto grenkobo osveži nebo po vsakem grizljaju.

Namesto zaključka

Marec je čas, ko se voda počasi prebujala. Krap je med tistimi ribami, ki jih lahko v tem obdobju lovimo, medtem ko številnim drugim damo zaslužen mir. Tudi to je del ribiške etike in spoštovanja do narave.

Na postrv se bomo kmalu odpravili in morda uplenili kakšno lepo, debelo šarenko za ponev ali pečico. O tem pa več v eni izmed prihodnjih števil.

Pomembno je, kaj jemo. Še pomembneje pa je, da vemo, od kod prihajajo sestavine in kako so bile pridelane ali ulovljene. Ko ribo pripravimo preprosto, brez odvečnih dodatkov, z dobrimi osnovnimi sestavinami in z mislijo na zdravje, ustvarimo jed, ki ni leokusna, temveč tudi odgovorna. Takšna hrana ni namenjena le nam, temveč našim družinam in prijateljem, s katerimi delimo mizo.

V jedi pa ne izvira samo zadovoljstvo ob prvem grizljaju. Veselje se začne že prej. V pripravi sestavin, v rezanju, mešanju, peki in v pogovoru, ki spremlja kuhanje. Celoten proces lahko postane imeniten družabni dogodek, ki poveže ljudi okoli štedilnika in mize. Riba je dar vode. Kuhanje pa priložnost, da ta dar spoštljivo in z radostjo delimo naprej. Dober tek in na zdravje!

Besedilo in fotografije: Jure Ušeničnik

Spomladanski sončni zahod (foto: Boris Franko)